

6.SINIF 3. ÜNİTE

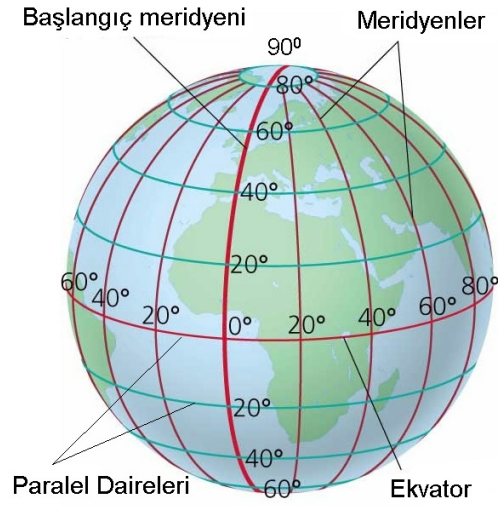
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık ELAZIĞ Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

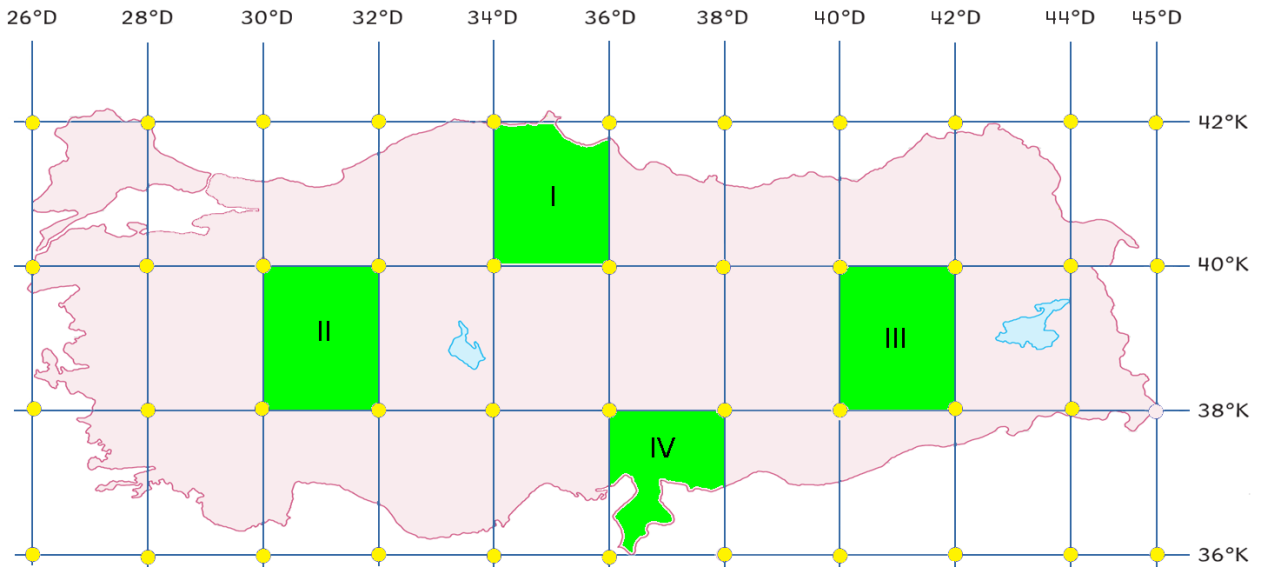
31.

Görseldeki bilgilere göre, paralel ve meridyenlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Farklı derecelerde bulunan paralellerin uzunlukları birbirlerinden farklıdır.
- B) Bir paralel dairesiyle bir meridyen dairesinin uzunlukları eşittir.
- C) Ekvator'dan kutuplara doğru meridyenler arasındaki mesafe daralmaktadır.
- D) Ekvator ve Başlangıç Meridyeni Dünya'yı iki farklı yarım küreye bölmektedir.

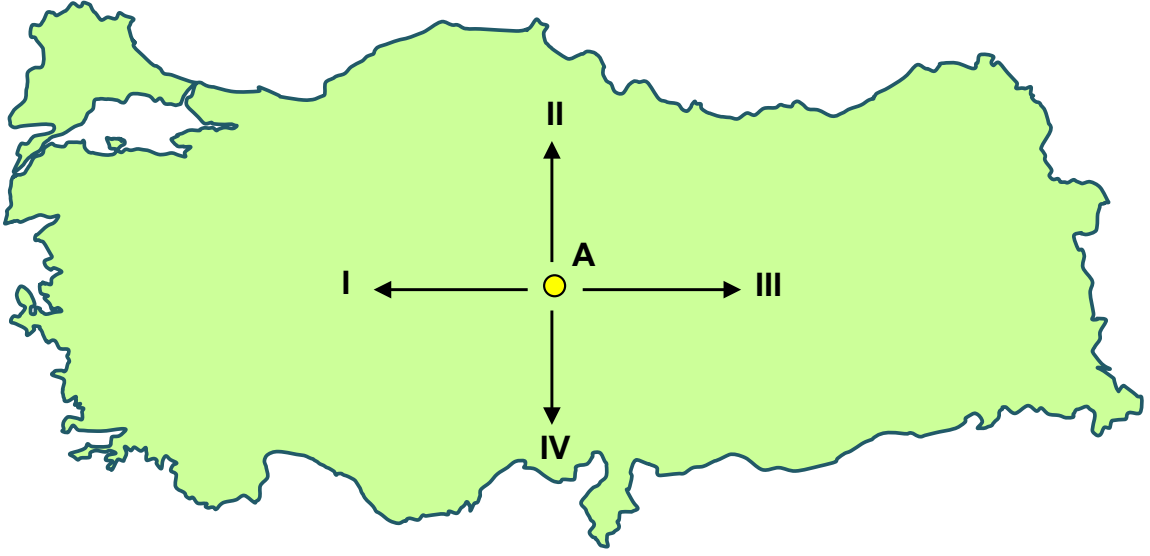
32. İzcilik faaliyetlerinde bulunan bir grup öğrenci 39° Kuzey paraleli ile 41° Doğu meridyeninin kesiştiği yerleşim yerine gitmiş ve burada kamp kurmuşlardır.

Buna göre öğrenciler haritada numaralandırılmış alanların hangisinde kamp kurmuşlardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

33. Aşağıdaki Türkiye haritasında, A merkezinden hareket edecek yolcu uçağı için 4 farklı rota görünmektedir.

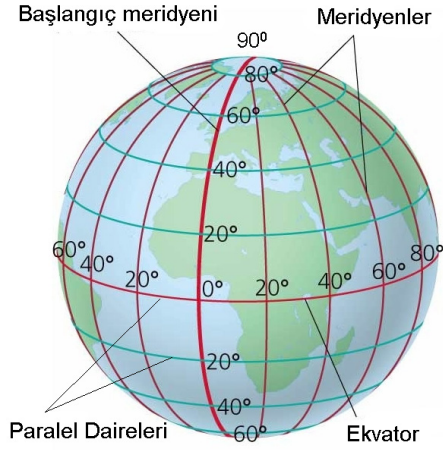
A merkezinden hareket eden uçağın seyahati boyunca;

- Paralellerin dereceleri küçülmüş,
- Meridyenler arasındaki uzaklık artmış,
- Sıcaklık yükselmiştir.

Buna göre, yolcu uçağı haritada numaralandırılarak verilen hangi ok yönünde seyahat etmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

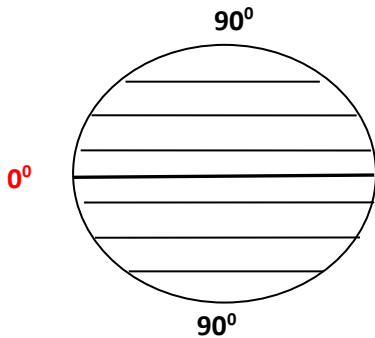
34. Aşağıdaki şekilde paralel ve meridyenler görülmektedir.

Verilen şekle bakılarak paralel ve meridyenler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Meridyenlerin boylarının kutuplara doğru küçüldüğüne
- B) Paralellerin, Ekvator'a paralel olarak uzandıklarına
- C) Paralellerin boylarının kutuplara doğru küçüldüğüne
- D) Meridyenlerin kutup noktalarında birleştiğine

35.

- Ekvator'a paralel ve birer derece aralıklarla çizilen dairelerdir.
- Ekvator'un kuzeyinde 90, güneyinde 90 olmak üzere toplam 180 tanedir.
- Aralarındaki mesafe eşit olup Dünya'nın her yerinde 111 km'dir.

Verilen görsel ve bilgilerde aşağıdakilerden hangisi ile ilgili bilgi verilmiştir?

- A) Paralellerle
- B) Meridyenlerle
- C) Ekvatorla
- D) Dünyanın şekliyle

36. Paralellerin boyları Ekvator'dan kutuplara doğru kısalır. İki meridyen arası mesafe Ekvator'da 111 km'dir. Kutuplara doğru gidildikçe bu mesafe azalır.

	I	60°
	II	40°
	III	20°
	IV	0°

Uçaklar aynı yükseltide, aynı hava şartlarında ve eşit hızda seyahat etmektedir.

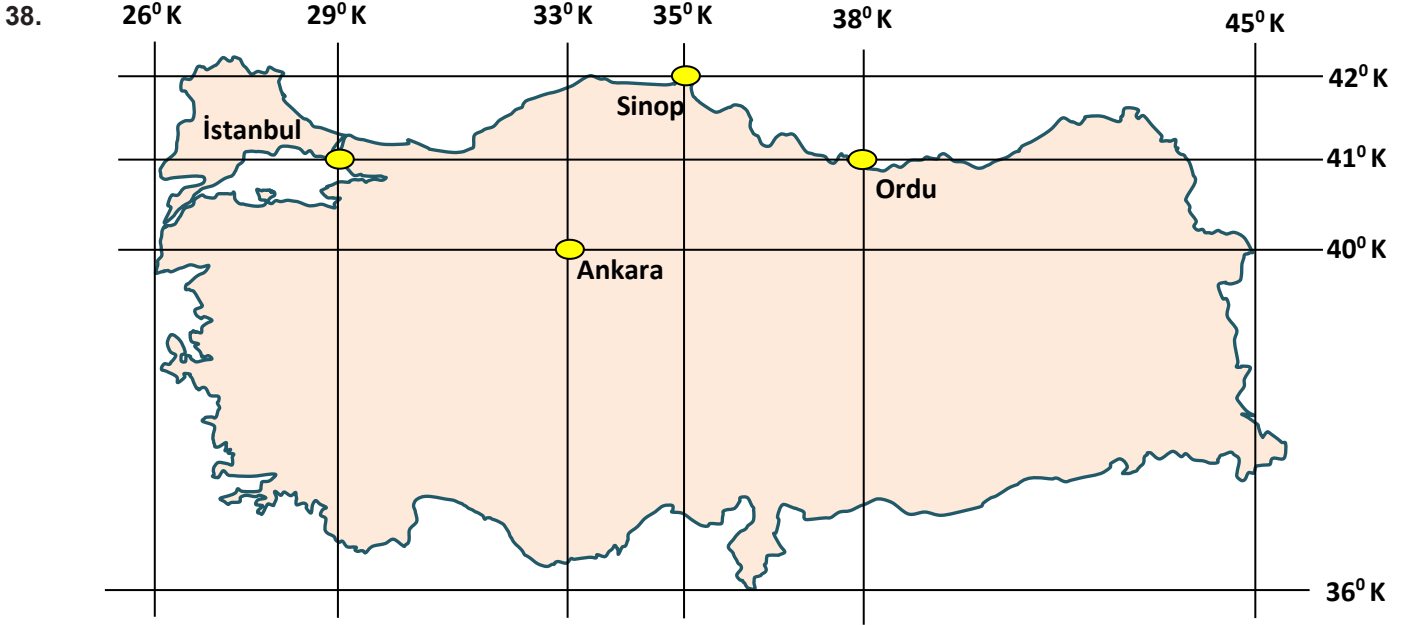
Verilen bilgilere göre aynı meridyen üzerinden hareket eden uçaklardan hangisi Dünya etrafındaki turunu daha erken tamamlar?

- A) I B) II C) III D) IV

37. • Türkiye, 36° - 42° Kuzey paralelleri ile 26° - 45° Doğu meridyenleri arasında yer alır.
• Türkiye, Kuzey Yarım Kürede ve Başlangıç Meridyeninin doğusunda bulunmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ile ilgili bilgi verilmiştir?

- A) Türkiye'nin özel konumuyla
B) Türkiye'nin stratejik önemiyle
C) Türkiye'nin matematik konumuyla
D) Türkiye'nin Dünya üzerindeki önemiyle

Yukarıdaki haritada Türkiye'deki bazı şehirlerin matematik konumları verilmiştir.

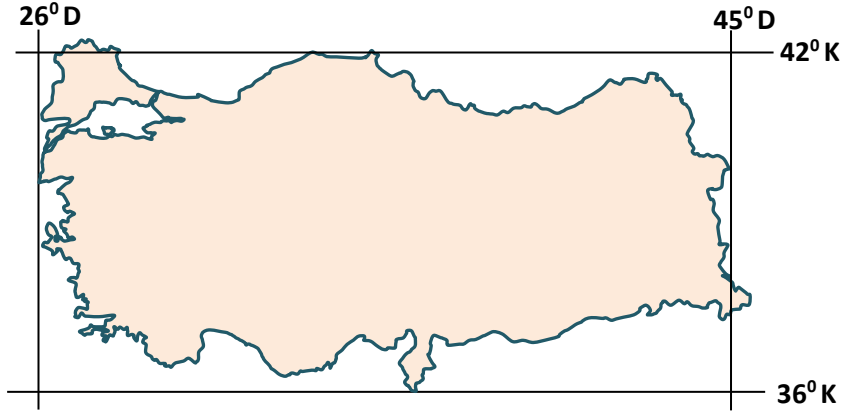
Verilen görseldeki şehirlerimiz ile ilgili olarak;

- I. Ordu Ekvator'a en yakın olan ildir.
- II. Sinop Kuzey Kutup Noktası'na en yakın olan ildir.
- III. İstanbul Başlangıç Meridyeni'ne en yakın olan ildir.
- IV. Ankara Güney Kutup Noktası'na en uzak olan ildir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve IV
- D) III ve IV

39. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin matematik konumu verilmiştir.

Türkiye'nin matematik konumu ile ilgili olarak;

- I. Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı,
- II. Greenwich'in doğusunda yer aldığı,
- III. En doğusu ile en batısı arasında 19 meridyen farkının olduğu

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

40. Aşağıda Türkiye'nin Dünya üzerindeki konumu ile ilgili görsel verilmiştir.

Buna göre Türkiye'nin Dünya üzerindeki konumuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Asya, Avrupa ve Afrika kıtaları arasında köprü konumunda olduğu
- B) Başlangıç paralelinin güneyinde yer aldığı
- C) Üç tarafının denizlerle çevrili olduğu
- D) Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı

41. Ülkemiz Dünya üzerinde jeopolitik olarak önemli bir yere sahiptir. Akdeniz ve Karadeniz'i birbirine bağlayan İstanbul ve Çanakkale Boğazları, Asya ve Avrupa kıtaları arasında köprü vazifesi görmektedir. Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerin diğer denizlere açılması için İstanbul ve Çanakkale Boğazlarından geçmesi gerekmektedir.

Verilen bilgilere göre ülkemizin jeopolitik önemini arttıran özelliklerden hangisine değinilmiştir?

- A) Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan karayolları üzerinde olmasına
- B) Farklı medeniyetlere ait tarihi mekanlara sahip olmasına
- C) Petrol bakımından zengin olan ülkelere komşu olmasına
- D) İstanbul ve Çanakkale Boğazlarına sahip olmasına

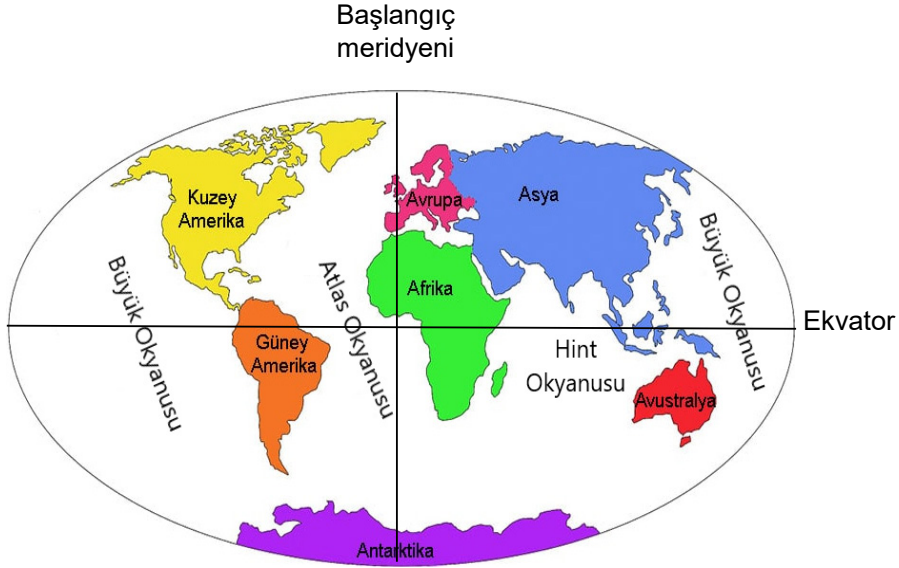
42. Aşağıdaki görselde Demir İpek Yolu güzergâhı verilmiştir.

Türkiye'nin öncülüğünde başlatılan Demir İpek Yolu projesi ülkemizin aşağıdaki hangi konumundan dolayı önemli hale gelmiştir?

- A) Asya ve Avrupa'yı birbirine bağlaması
- B) Yükseltinin batıdan doğuya doğru artması
- C) İstanbul ve Çanakkale Boğazlarına sahip olması
- D) Karadeniz ile Akdenizi birbirine bağlayan ticaret yolu üzerinde olması

43. Aşağıdaki Dünya haritasında kıtalar ve okyanuslar verilmiştir.

Görselde verilen bilgilere göre;

- I. Afrika kıtasının kuzey, güney, doğu ve Batı Yarım Kürelerde toprağı vardır.
- II. Topraklarının tamamı Kuzey Yarım Kürede yer alan kıtalar Kuzey Amerika ve Avrupa'dır.
- III. Hint Okyanusu'nun tamamı Güney Yarım Kürededir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

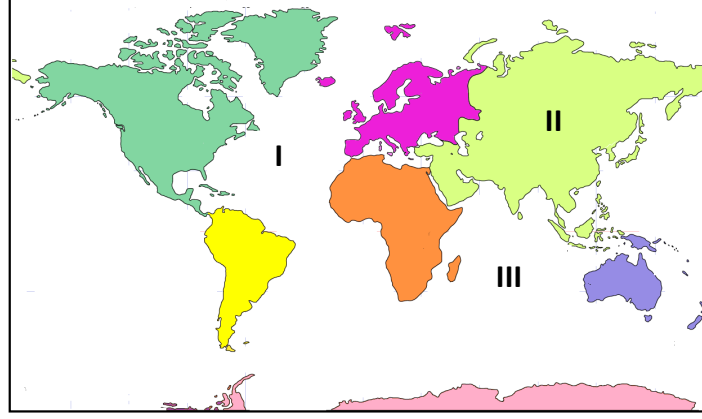
44. Aşağıdaki tabloda kıtalar ve yüzölçümleri verilmiştir.

Kıtalar ve Kapladıkları Alanlar	
Asya	44,337,317 km ²
Afrika	30,221,652 km ²
Kuzey Amerika	24,242,363 km ²
Güney Amerika	17,795,429 km ²
Antarktika	13,189,925 km ²
Avrupa	10,181,129 km ²
Okyanusya (Avustralya)	8,982,439 km ²

Tabloda verilen bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kuzey Amerika ve Afrika kıtalarının kapladığı alanların toplamı Asya Kıtası'nın kapladığı alandan fazladır.
- B) Avrupa Kıtası'nın kapladığı alan Okyanusya Kıtası'ndan yaklaşık 1 milyon km² fazladır.
- C) Kapladığı alan bakımından en küçük kıta Okyanusya Kıtası'dır.
- D) Kuzey ve Güney Amerika kıtalarının kapladıkları alanın toplamı Asya Kıtası'nın kapladığı alandan fazladır.

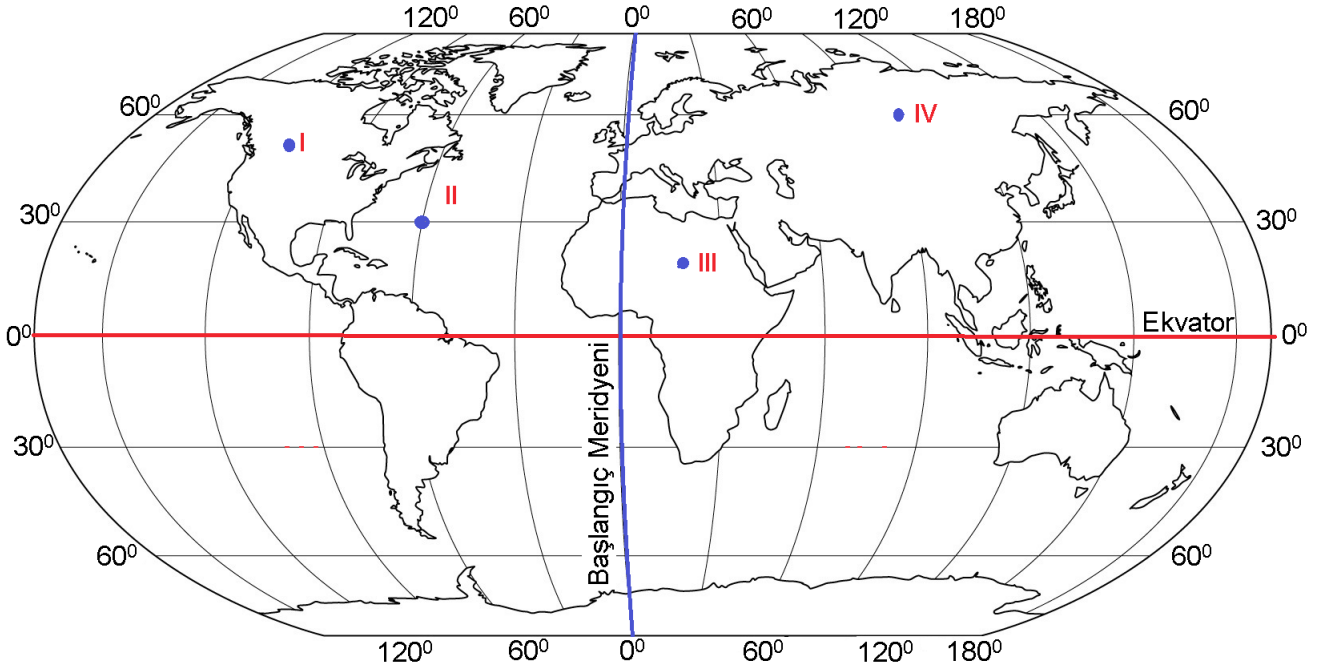
45. Aşağıdaki Dünya haritasında bazı yerler numaralarla gösterilmiştir.

Numaralarla gösterilen yerler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Hint Okyanusu
- B) Atlas Okyanusu
- C) Asya Kıtası
- D) Büyük Okyanus

46. Aşağıdaki haritada, dört farklı nokta gösterilmiştir.

Haritaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I ve II numaralı noktalar Batı Yarım Kürededir.
- B) II numaralı nokta Atlas Okyanusu'nda yer almaktadır.
- C) IV numaralı nokta Kuzey Yarım Küre ile Batı Yarım Kürede yer almaktadır.
- D) Verilen noktaların tamamı Ekvator'un kuzeyinde yer almaktadır.

47. Aşağıdaki Türkiye fiziki haritasında ülkemizdeki bazı ovalar farklı renklerle gösterilmiştir.

Bu durumun temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yükselti
- B) Dağların uzanış yönü
- C) Bitki örtüsü
- D) Ormanlar

48. 6. sınıf öğrencisi olan Ahmet Elazığ'dan Diyarbakır'a doğru giderken Hazar gölünün kenarındaki dağın bir yamacında karların eridiğini, diğer yamacında ise karların varlığını devam ettirdiğini görmüş ve gördüğü manzaranın görüntüsünü çekmiştir.

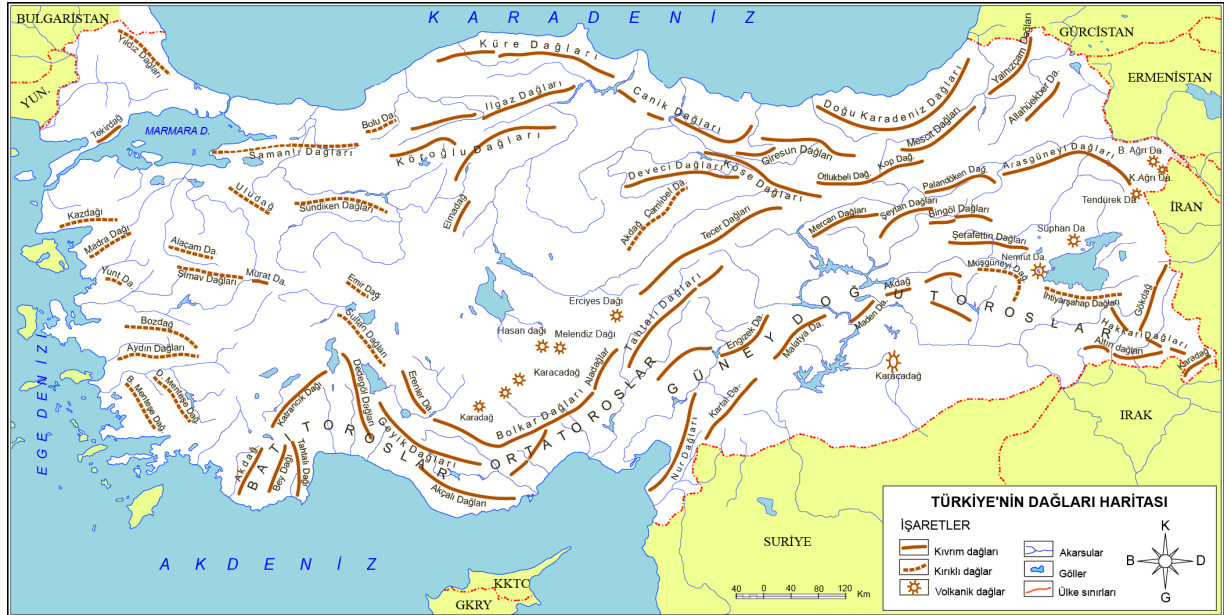

Ahmet'in çektiği görüntünün temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yükselti
- B) Bakı durumu
- C) Dağların uzanış yönü
- D) Bitki örtüsünün farklılaşması

49. Ülkemizde dağların uzanış yönü;

- İklimin etkisinin iç kesimlere girip girmemesinde,
- Ulaşımın iç kesimlerle kolay olup olmamasında,
- Körfezlerin yaygın olup olmamasında etkilidir.

Verilen bilgilerle görseldeki bilgiler birlikte değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ege Bölgesi'nde deniz etkisi iç kesimlere doğru girer.
B) Karadeniz'de iç kesimlerle ulaşım kolay olur.
C) Akdeniz'de iç kesimlerle ulaşım zor olur.
D) Ege Bölgesi'nde körfezler daha yaygın olur.

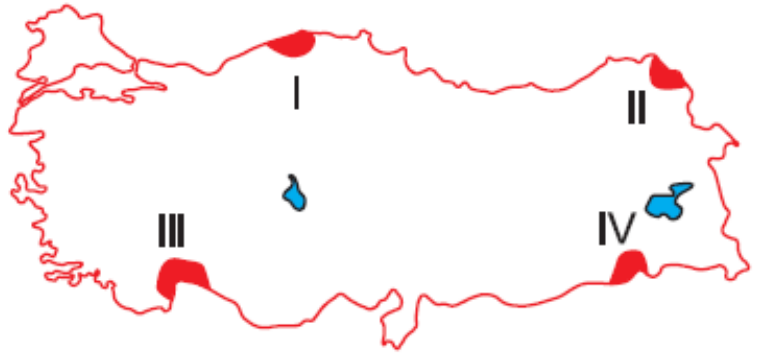
50. Ülkemizde;

- Karadeniz ve Akdeniz bölgelerinde deniz etkisi iç kesimlere giremezken, Ege Bölgesi'nde girebilmektedir.
- Kuzeyden güneye doğru gidildikçe sıcaklıklar artar.
- Denize kıyısı olan bölgelerimiz ılık ve nemlidir.

Verilen bilgilerde Türkiye'nin iklimi üzerinde etkili olan faktörlerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Matematik konuma B) Denize göre konuma
C) Yükseltiye D) Yer şekillerinin uzanışına

51.

Yukarıda sıcaklık ve yağış grafiği verilen iklim türü, haritada numaralandırılmış yerlerden hangisinde görülür?

- A) I B) II
C) III D) IV

52. Karadeniz’e kıyısı olan yerlerde nemliliğin fazla olması, günlük ve yıllık sıcaklık farkının az olmasında etkili olur. Her mevsim yağışlı olan Karadeniz ikliminde yazlar ılık, kışlar ise serin geçer. Özellikle Karadeniz’in doğu kesimlerinde bulutluluk oranı çok yüksektir.

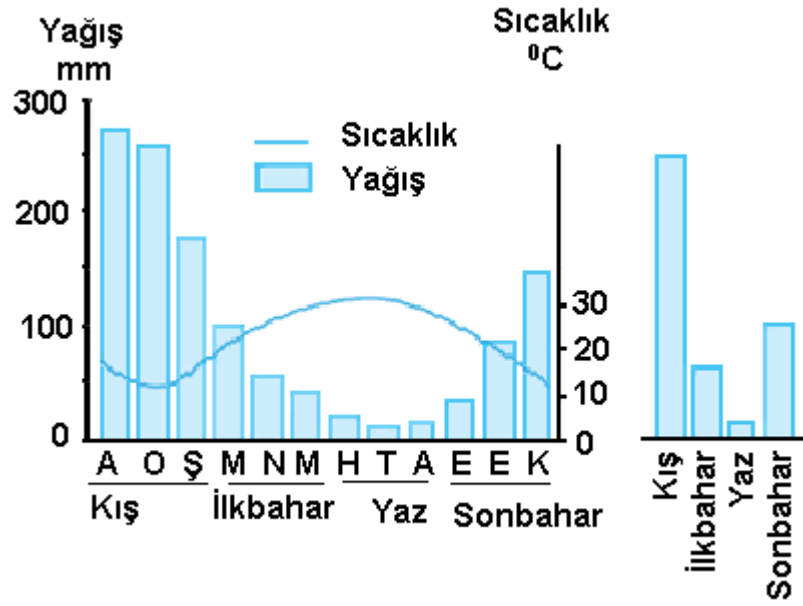
Bu durum;

- I. Güneş enerjisinden faydalanma
- II. Deniz turizmini geliştirme
- III. Balıkçılık faaliyetlerini yapma

çalışmalarından hangilerini olumsuz etkilemiştir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

53.

Yukarıda yağış ve sıcaklık grafiği verilen bölgemizle ilgili olarak;

- I. En fazla yağış kış mevsiminde olmaktadır.
- II. Don olaylarına sıkça rastlanmaktadır.
- III. Maki bitki örtüsü görülmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

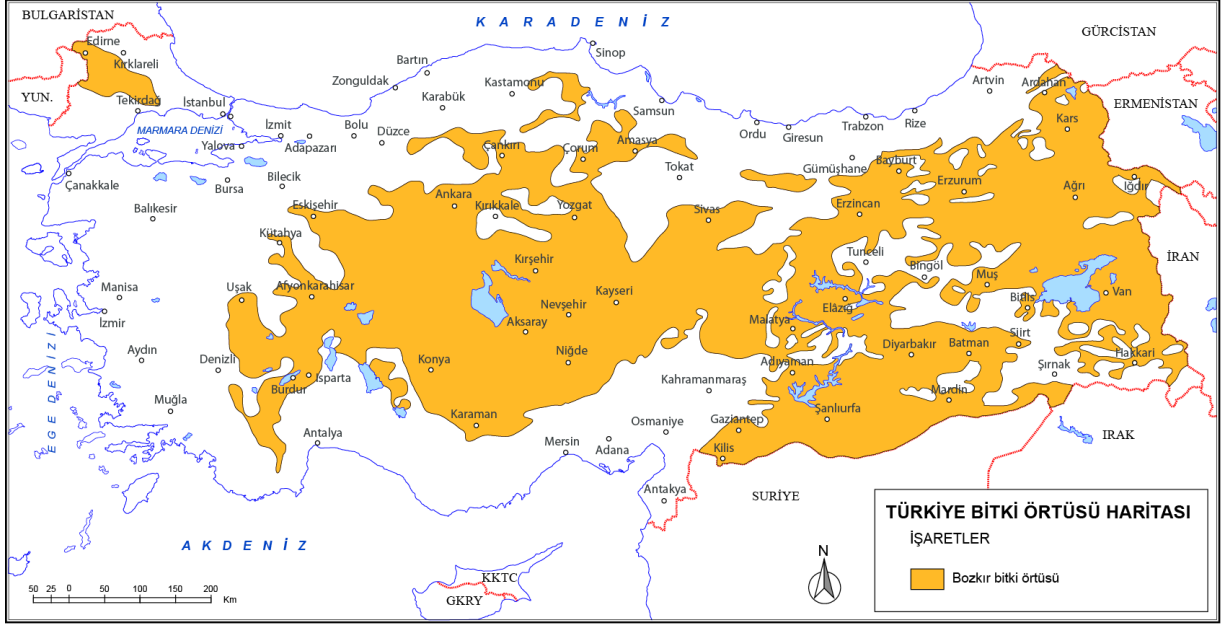
54. Akdeniz Bölgesi'nde;

- Seracılık faaliyetleri gelişmiştir.
- Muz tarımı yaygındır.
- Turunçgil gibi fazla gelir getiren meyveler yetiştirilir.

Akdeniz Bölgesi'nde verilen tarım ürünlerinin yetiştirilmesinde aşağıdakilerden hangisi daha etkili olmaktadır?

- A) Toprak yapısı
- B) Yeryüzü şekilleri
- C) İklim şartları
- D) Ulaşım imkânları

55. Aşağıda bozkır bitki örtüsüne ait harita verilmiştir.

Bozkır bitki örtüsünün yaygın olduğu bölgelerde küçükbaş hayvancılık yaygın olarak yapılmaktadır.

Verilen harita ve bilgiler birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki bölgelerden hangisinde küçükbaş hayvancılığın daha az olması beklenir?

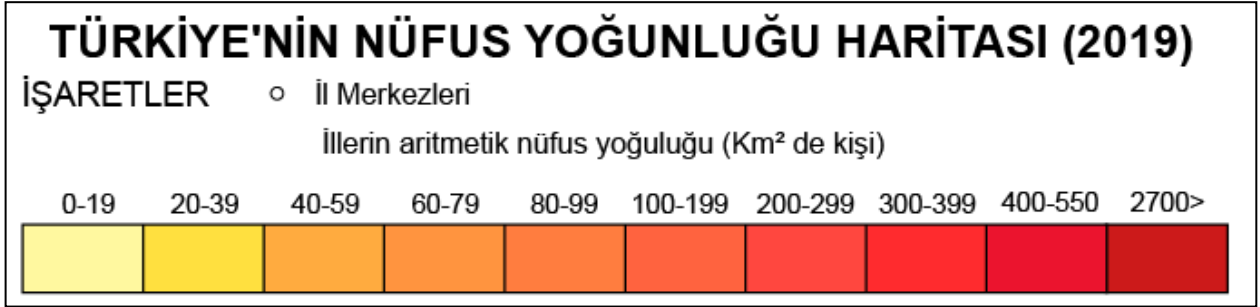
- A) İç Anadolu Bölgesi
- B) Doğu Anadolu Bölgesi
- C) Güneydoğu Anadolu Bölgesi
- D) Marmara Bölgesi

56. Rüzgarlar geldikleri yerin sıcaklığını estikleri yerlere taşır. Sıcak yerlerden gelen rüzgarlar sıcaklığı artırırken, soğuk yerlerden gelenler de sıcaklığı azaltır. Bu nedenle ülkemizde güneyden esen rüzgarlar sıcaklığı yükseltirken kuzeyden esen rüzgarlar ise sıcaklığı düşürür.

Bu durum Türkiye'nin hangi özelliğinin bir sonucudur?

- A) Yükseltisinin fazla olmasının
- B) Kuzey Yarım Kürede olmasının
- C) Yer şekillerinin engebeli olmasının
- D) Üç tarafının denizlerle çevrili olmasının

57. Aşağıdaki haritada Türkiye’de nüfusun dağılışı gösterilmektedir.

Verilen haritaya bakarak ülkemizdeki nüfusun dağılışı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ülkemizin batı kesimlerinde nüfus yoğunluğu daha fazladır.
- B) Ülkemizin iç kesimleri genellikle orta ve seyrek nüfusludur.
- C) Bütün kıyı kesimlerindeki şehirlerde nüfus yoğundur.
- D) Ülkemizin doğu kesimleri genellikle seyrek nüfusludur.

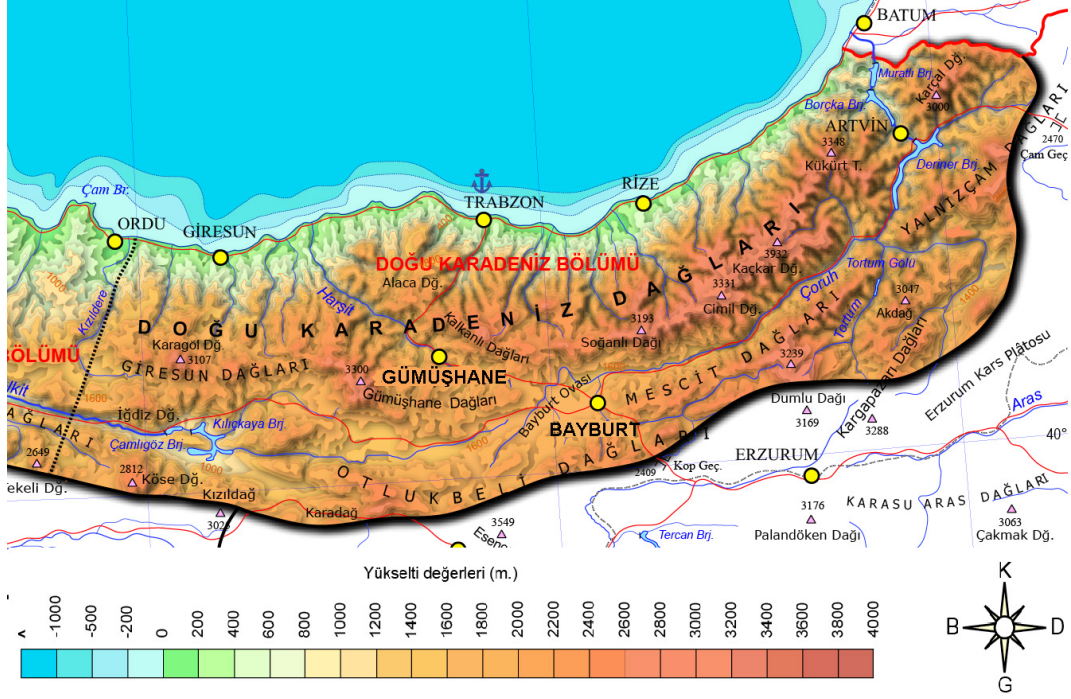
58. Ülkemizde;

- I. İstanbul ve çevresinde nüfus yoğundur.
- II. Tuz Gölü ve çevresinde nüfus seyrek.
- III. Zonguldak ve çevresinde nüfus sıktır.
- IV. Adana ve çevresinde nüfus yoğundur.

Verilen bilgilerde nüfusun yoğun veya seyrek olmasında aşağıdaki faktörlerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Sanayinin gelişmesi
- B) Kuraklığın yaşanması
- C) Yer altı kaynaklarının olması
- D) Dağlık ve engebeli olması

59. Trabzon ve Bayburt, Karadeniz Bölgesi'nin Doğu Karadeniz Bölümü'nde yer alırlar. Aynı bölümde yer almalarına rağmen, Trabzon'un gelişmişlik seviyesi ve nüfus miktarı daha fazladır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisi ile açıklanamaz?

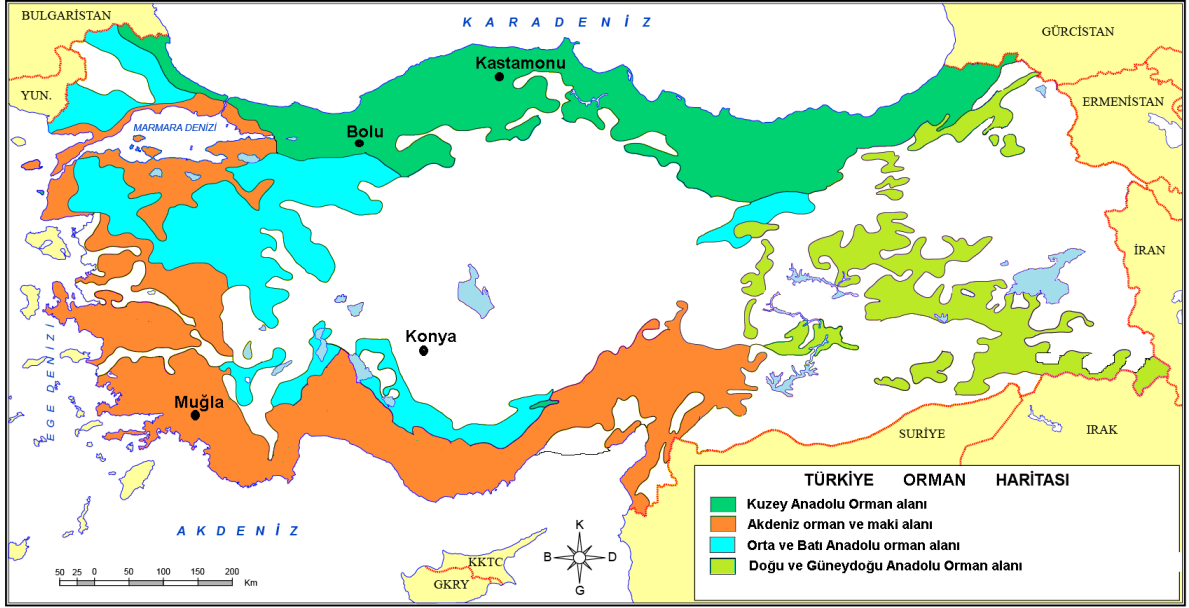
- A) Bayburt'ta ahır hayvancılığının gelişmesiyle
- B) Trabzon'da ekonomik faaliyetlerin gelişmiş olmasıyla
- C) Bayburt'un yeryüzü şekillerinin daha dağlık ve engebeli olmasıyla
- D) Trabzon'un ticaret yollarının başlangıcında yer almasıyla

60. Ülkemizde Madencilik alanında ilk sistemli çalışmalar Maden Teknik Arama (MTA) Enstitüsü'nün kurulması ile 1935 yılında başlamıştır. 29 farklı maden çeşidine sahip olan ülkemiz maden yatakları bakımından Dünya'da ilk 10 ülke içerisinde yer almaktadır. Çıkarılan madenler uzay, bilgisayar ve otomotiv sanayisi gibi çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. Gelecek yüzyılın madeni olarak kabul edilen bor madeninin rezervleri de en çok ülkemizde bulunmaktadır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Madencilğin gelişmesi için MTA kurulmuştur.
- B) Ülkemiz maden çeşitliliği bakımından oldukça zengindir.
- C) Dünyada bor madeninin en fazla bulunduğu ülke Türkiye'dir.
- D) Ülkemizde çıkarılan madenlerin tamamı Türkiye'de işlenip ihraç edilmektedir.

61. Ülkemizde orman alanlarının yoğun olduğu yerlerde ormancılık faaliyetleri gelişmiştir. Özellikle mobilya ve kağıt fabrikalarının kurulması ülke ekonomisine katkı sağlamıştır. Özellikle ham maddeye yakınlık ürünün daha uygun fiyata mal edilmesini ve rekabet imkanı sağlamaktadır.

Verilen bilgilere göre mobilya ve kağıt fabrikalarının haritadaki yerlerden hangisinde kurulması beklenmez?

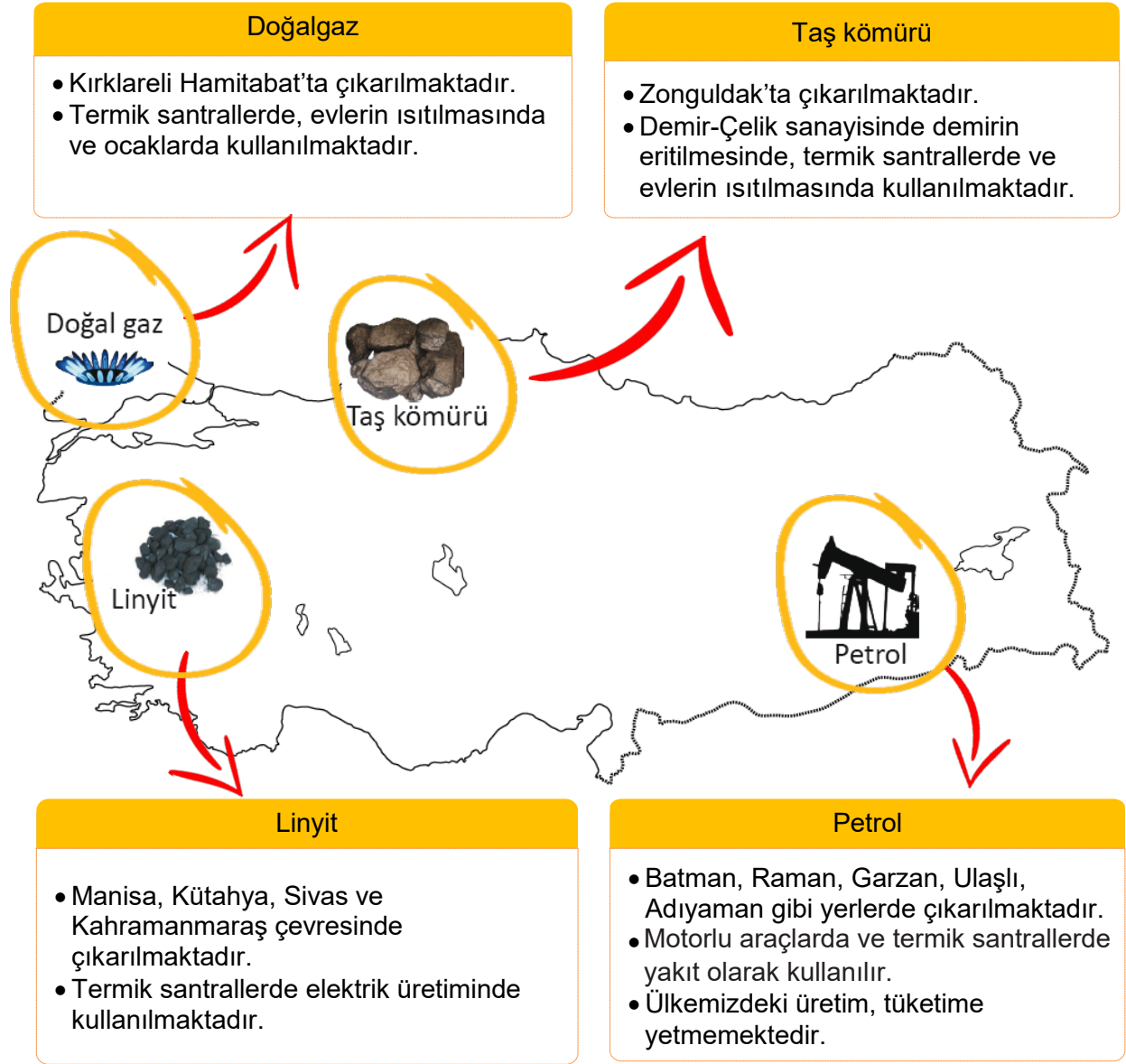
- A) Bolu
B) Konya
C) Muğla
D) Kastamonu

62. Çayır alanlarının geniş yer kapladığı Erzurum-Kars yöresinde büyükbaş hayvancılık, bozkırların geniş yer kapladığı iç bölgelerde ise küçükbaş hayvancılık yaygındır. Mera hayvancılığı iklim koşullarına bağlı olduğu için et ve süt verimi yıllara göre değişmektedir. Genel olarak et ve süt verimi düşüktür.

Verilen bilgilerden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mera hayvancılığında et ve süt verimi düşüktür.
B) Bozkır alanlarında küçükbaş hayvancılık yapılmaktadır.
C) İklimdeki karasızlıklar hayvancılık faaliyetlerindeki verimi düşürmüştür.
D) Yağış ve doğal bitki örtüsünün dağılışı ile hayvancılık faaliyetleri arasında bir paralellik vardır.

63.

Görseldeki bilgilere göre, verilen madenlerin ortak özellikleri arasında;

- I. Yakıt olarak kullanılmaları,
- II. Elektrik enerjisi üretiminde kullanılmaları,
- III. Ülkemizdeki üretim miktarlarının ülkedeki tüketim için yeterli olmaları

durumlarından hangileri gösterilebilir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

64. Ülkemizde düz ve verimli araziler hem kıyı bölgelerinde hem de iç bölgelerde yer almaktadır. Aynı zamanda ülkemizin dağlık ve engebeli alanların yaygın olduğu orta ve doğu bölgelerinde bozkır bitki örtüsü yaygındır. Ayrıca ülkemiz yeraltı kaynakları bakımından zengindir.

Verilen bilgiler aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisinin yapılmasına imkan sağlamaz?

A) Tarımın	B) Ormancılığın
C) Madencilik	D) Hayvancılığın

65. Ülkemiz dağlık olduğu için pek çok akarsuya sahiptir. Ülkemizdeki akarsular yağışın düzenli olmamasından dolayı düzensiz akmaktadır. Yağışlar ve kar erimelerinden dolayı akarsular bazen taşar bazen de kurur.

Buna göre ülkemizdeki akarsuların üzerinde;

- I. Ulaşımın yapılması,
- II. Barajların yapılması,
- III. Hidroelektrik santrallerinin kurulması

faaliyetlerinden hangileri gerçekleştirilebilir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

66. Yeraltından çıkan sıcak ve şifalı sulara kaplıca, sıcak buhara ise jeotermal enerji denilmektedir. Yeraltı suları yer kabuğunun kırık olan hatlarından çıkarlar.

Buna göre yeraltından çıkan sıcak sular;

- I. Sağlık turizminin gelişmesi,
- II. Elektrik elde edilmesi,
- III. Isınmada kullanılması

durumlarından hangisinin meydana gelmesini sağlar?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

67. Yenilenemez enerji kaynakları uzun sürede oluştuklarından tükendiklerinde yeniden oluşmaları için uzun yıllar beklenmesi gerekir. Gelecek nesillere doğal kaynaklar yönünden temiz ve zengin bir çevre bırakmak için bu kaynakların bilinçli kullanılması gerekmektedir.

Bunun için;

- I. Geri dönüşüm ürünlerinin kullanılmasının tercih edilmesi,
- II. Yenilenebilir kaynakların enerji üretiminde kullanılmasının artırılması,
- III. Oksijen ihtiyacı için orman alanlarının korunmasına dikkat edilmesi,
- IV. Fabrikaların zararlı gazlarını engellemek için fabrika bacalarına filtreler takılması gerekir.

Buna göre yukarıdaki verilenlerden hangileri çevre kirliliğini önlemeye yöneliktir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) I, II ve IV
D) III ve IV

68. Aşağıda kutup iklimi ve yaşamı ile ilgili bazı görseller verilmiştir.

Verilen görsellere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İklim koşulları yaşam şartlarını etkilemiştir.
B) İnsanlar ulaşımda hayvanlardan faydalanmaktadır.
C) Yiyecek ihtiyaçları tarımsal faaliyetler ile sağlanmaktadır.
D) Kutuplarda kar ve buzullar geniş yer kaplamaktadır.

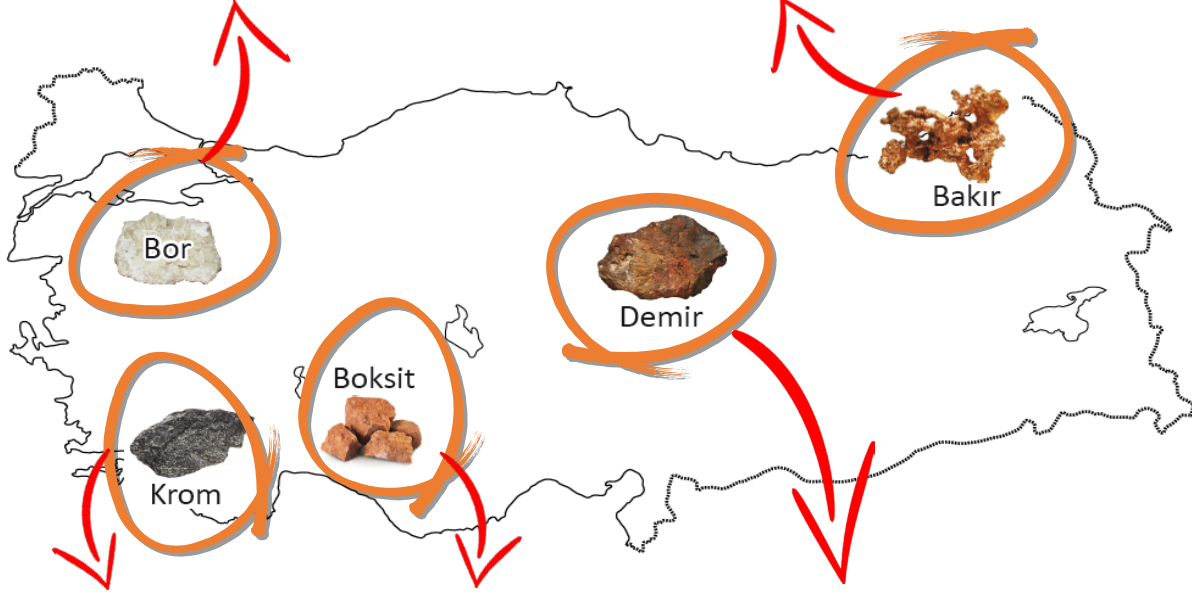
69.

Bor

- Bursa Balıkesir, Eskişehir ve Kütahya arasında çıkarılmaktadır.
- Dünya bor rezervinin yaklaşık %64'ü ülkemizdedir.
- Bor başta uçak yakıtı olmak üzere temizlik malzemesi, cam gibi farklı alanlarda kullanılır.

Bakır

- Kastamonu-Küre, Artvin-Murgul, Elazığ-Maden gibi yerlerde çıkarılmaktadır.
- Elektrik- elektronik sanayisinde kullanılır.

Krom

- Fethiye, Elazığ, Adana ve Kayseri çevresinde çıkarılmaktadır.
- Demirin sertleşmesinde ve paslanmaz hale gelmesinde kullanılır.

Boksit (Alüminyum)

- Antalya ve Konya çevresinde çıkarılmaktadır.
- Alüminyum malzeme yapımında kullanılmaktadır.

Demir

- Malatya-Hekimhan, Sivas Divriği gibi yerlerde çıkarılmaktadır.
- Demir-Çelik sanayisinin ham maddesidir.

Verilen görseldeki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- Bor madeni farklı amaçlar için kullanılmaktadır.
- Krom paslanmaz çelik üretiminde kullanılmaktadır.
- Ülkemizin iklim özellikleri maden çeşitliliğini arttırmaktadır.
- Ülkemizde farklı amaçlar için kullanılan madenler çıkarılmaktadır.

70. Dünya üzerinde Asya'nın güneyinde, Kutuplarda, Akdeniz çevresinde ve Ekvator çevresinde birbirinden farklı özelliklere sahip birçok doğal ortamlar vardır. Kimi yerlerde güneşlenme gün sayısı fazladır. Kimi yer, soğuk ve kalın buzullarla kaplıdır. Kimi yerde de sık ve gür ormanlık alanlar vardır. Bu farklılıklar insanların yaşamlarının da farklı olmasına neden olur.

Doğal ortamlardaki bu farklılığın en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Farklı iklim tiplerinin görülmesi
- B) Kuzey Yarım Kürede karaların fazla yer kaplaması
- C) Su kaynaklarının dağılımında farklılık olması
- D) Ülkelerin farklı düzeyde gelişmesi

71. Hindistan ve çevresinde Muson iklimi, Kutup Bölgelerinde Kutup iklimi, Ekvator ve çevresinde Ekvatorial iklim, Akdeniz ve 40° enlemleri çevresinde Akdeniz iklimi etkilidir. Muson ikliminde belli dönemlerde sel baskınları meydana gelmektedir. Kutup ikliminin etkili olduğu yerler soğuk ve kalın buzullarla kaplıdır. Ekvatorial iklimde sık ve gür ormanlar vardır. Bu farklı iklim özellikleri insanların yaşamlarının da farklı olmasına neden olmaktadır.

Verilen özellikler insanların yaşamında aşağıdakilerden hangisi ile ilgili değişikliğe neden olmaz?

- A) Giyimde
- B) Konut yapısında
- C) Ekonomik faaliyetlerinde
- D) Yer altı kaynaklarında

72. Merhaba ben Tulugak. Kuzey Kutbu'nda Dünyanın en büyük adasında buzdan bir evde yaşıyorum. Köpeklerin çektiği kızakları ulaşım aracı olarak kullanıyoruz. Aydınlatma için lambalarımızda ayı balığı yağı kullanırız. Hava her zaman çok soğuk olduğundan sürekli çok kalın giysiler giyiyoruz.

Verilen bilgilerde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Giyim-kuşam
- B) Ekonomik faaliyet
- C) Barınma
- D) Ulaşım

73. Merhaba ben Seyyid. Asya kıtasında Hindistan'da yaşıyorum. Yazın okyanustan esen ve nemli olan bu rüzgârlar Hindistan'da çoğu alçak alanın sular altında kalmasına neden olacak kadar çok yağış getirirler. Ülkemizdeki en büyük doğal afetlerden biri olan taşkınlar, birçok tarım alanının ve yerleşmelerin sular altında kalmasına yol açarak ekonomimizi kötü etkilemektedir. Diğer taraftan su kaynaklarının fazla olması ile sular altında kalan tarlalarda pirinç tarımı yapılmaktadır. Dünya'nın en fazla yağış alan yeri Hindistan'da Assan denilen bölgededir. Yazları yağışlı ve sıcak olan ülkemizde, kışlar oldukça kuraktır.

Seyyid'in verdiği bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ülkesinde kış mevsiminde bol yağışlar görülmektedir.
- B) Yaz mevsiminde bol yağışların olmasının yararlı tarafları yoktur.
- C) Doğal afetlerin yaşanması ekonomiyi olumsuz etkilemektedir.
- D) Ülkesinde yıl boyunca yağışlı olan bir iklim yaşanmaktadır.

74. Muson ikliminde yazlar bol yağışlı, kışlar ise kurak geçer.

Buna göre Muson ikliminin hakim olduğu bir yerde aşağıda verilen tarım ürünlerinden hangisinin daha çok yetişmesi beklenir?

A) Pirinç	B) Buğday
C) Pamuk	D) Kırmızı mercimek

75. Ben Asya Kıtası'nın küçük bir ülkesi olan Bangladeş'te yaşıyorum. Pirinç çok sulu toprakta yetiştiği için yağmurun yağmasını dört gözle bekliyoruz. Ancak bazen çok fazla yağış, hayatımızı olumsuz etkiliyor.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bangladeş'in Asya Kıtası'nda yer aldığına
- B) Ülkede pirinç dışında tarımsal üretim yapılmadığına
- C) Pirinç üretimindeki verimin yağışlara bağlı olduğuna
- D) Aşırı yağışların insan hayatını olumsuz etkilediğine

76.

Resim I

Kongo havzasında yıl boyunca yağışlar görülür. Ormanların fazla olması insanların evlerini ahşaptan yapmalarına sebep olmuştur.

Resim II

Kutuplarda yaşayan eskimolar kışın buzdan ve balina kemiklerinden yaptıkları İglo denilen kubbeli, geleneksel evlerde yazın ise çadırlarda yaşarlar.

Kongo havzasında ve kutuplarda yaşayan insanların farklı malzemeler kullanarak evler yapmalarında aşağıdakilerden hangisi daha etkili olmuştur?

A) İklim şartları	B) Yer altı kaynakları
C) Teknolojik imkanları	D) İnsanların ihtiyaç ve istekleri

77. Grace Muthony (Greys Mutoni) Anlatıyor...

Ganalı birçok kadın gibi kırsal bir bölgede küçük bir çiftlikte yaşıyorum. Lahana, patates, muz, şeker kamışı gibi ürünler yetiştiriyorum. İhtiyacımdan fazla olan ürünleri kasaba pazarında satıyorum. Yıl boyunca hem sıcaklık hem de yağış fazladır. Bizde yaz, kış, ilkbahar ve sonbahar gibi mevsimler yoktur. Ülkemde sürekli yaz mevsimi yaşandığı için kışlık giysiye ve yakacağa ihtiyacımız olmuyor.

Grace Muthony'in verdiği bilgilerde iklimin aşağıdaki hangi etkisine değnilmemiştir?

A) Konut yapımına	B) Giyecek ve yiyeceğe
C) Ekonomik faaliyetlere	D) Tarım ürünü çeşitliliğine

78. Ekvatorial iklim: Her mevsim yağışlı olan bir iklim çeşidi olarak çok sıcaktır. Bitki örtüsü bütün mevsimler boyunca yeşil kalan yoğun ve sık ormanlar olarak bilinmektedir.

Aşağıda amazonlardaki yaşam ile ilgili görseller verilmiştir.

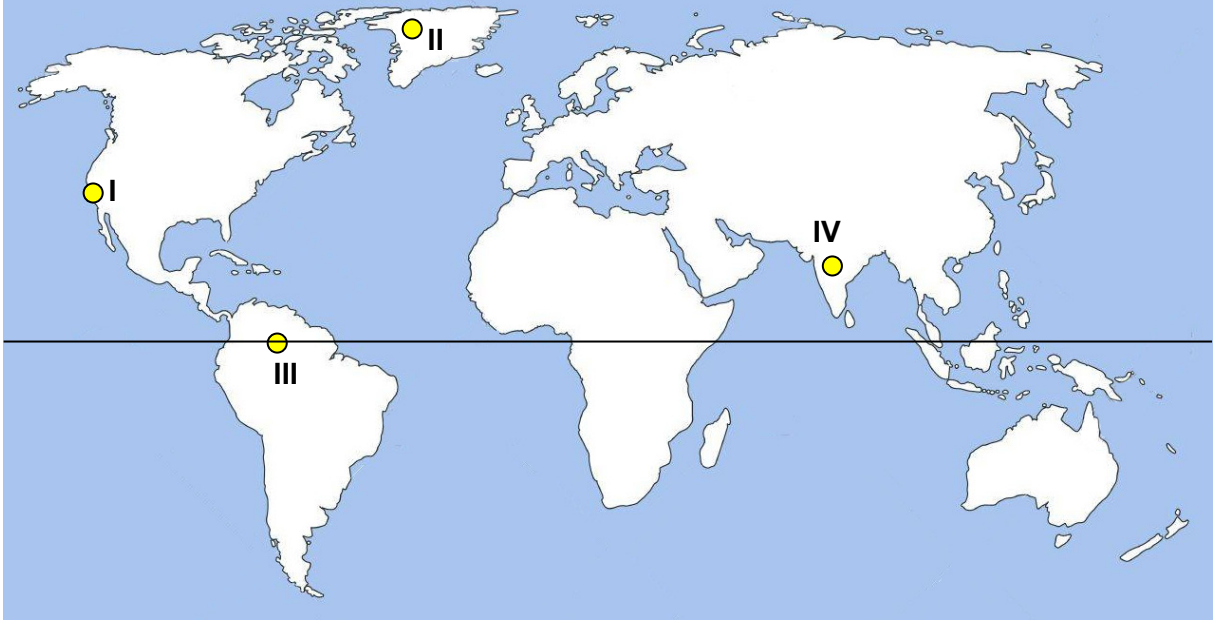

Verilen görseller ve Ekvatorial iklimin özellikleri göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanların iklim şartlarına bağlı olarak kalın kıyafetler giydiklerine
- B) Konut yapımında doğal malzemelerden faydalandıklarına
- C) Ormancılık faaliyetlerinde bulunduklarına
- D) Ulaşımında sudan faydalandıklarına

79. Dünya üzerinde yağış, sıcaklık ve yükselti gibi etmenler nüfus ve yerleşme üzerinde etkili olmaktadır.

- Ekvatorial iklim: Yıl boyunca havanın sıcak ve nemli olması insanları bunalttığından yerleşim yerleri olarak yüksek yerler tercih edilir.
- Kutup İklimi: Kışları -40 derecede bile içleri sıcak olan, sıkıştırılmış kardan yapılan iglolarda yaşarlar. Yazın da yine kendi yaptıkları çadırlarda yaşarlar.
- Akdeniz iklimi: Yazlar sıcak ve kurak kışlar ise ılık ve yağışlı geçen bir iklimdir. Yazın havalar sıcak olduğu için evlerin serin kalması için taştan yaptıkları evlerde yaşarlar.
- Muson iklimi: Yaşadıkları yerde yaz mevsiminde bol yağış olurken kış aylarında ise yağış miktarı azalmaktadır. İklim koşullarından ve doğal malzemelerden dolayı ahşap evlerde yaşamaktadırlar.

Buna göre, verilen bilgiler değerlendirildiğinde haritada işaretli merkezlerden hangisinde yerleşmeler deniz seviyesinden daha yüksekte başlamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

80. Eskimolar Kanada'nın kuzeyinde, Doğu Sibirya'da, Grönland'da ve Amerika Birleşik Devletleri'ne bağlı Alaska'da yaşarlar. Eskimolar kışları -40 derecede bile içleri sıcak olan, sıkıştırılmış kardan yaptıkları iglolarda, yazın da yine kendi yaptıkları çadırlarda yaşar. Yazın hava sıcaklığı en çok 13 derece olur. Bu soğuk iklimde Eskimolar soğuktan korunabilmek için avladıkları hayvanların kürklerinden yaptıkları kalın giysileri giyerler.

Eskimolarla ilgili verilen bilgilerde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Eskimolar nerelerde yaşamaktadır?
B) Eskimolar konutlarını hangi malzemeden yapmaktadırlar?
C) Soğuktan korunmak için hangi önlemleri almışlardır?
D) Ulaşım ihtiyaçlarını nasıl karşılıyorlar?

31.B	56.B
32.C	57.C
33.D	58.D
34.A	59.A
35.A	60.D
36.A	61.B
37.C	62.D
38.B	63.A
39.D	64.B
40.B	65.C
41.D	66.D
42.A	67.C
43.A	68.C
44.D	69.C
45.D	70.A
46.C	71.D
47.A	72.B
48.B	73.C
49.B	74.A
50.C	75.B
51.A	76.A
52.A	77.A
53.B	78.A
54.C	79.C
55.D	80.D

6.SINIF 3. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık GİRESUN Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

22.

Türkiye iklim haritasına bakılarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

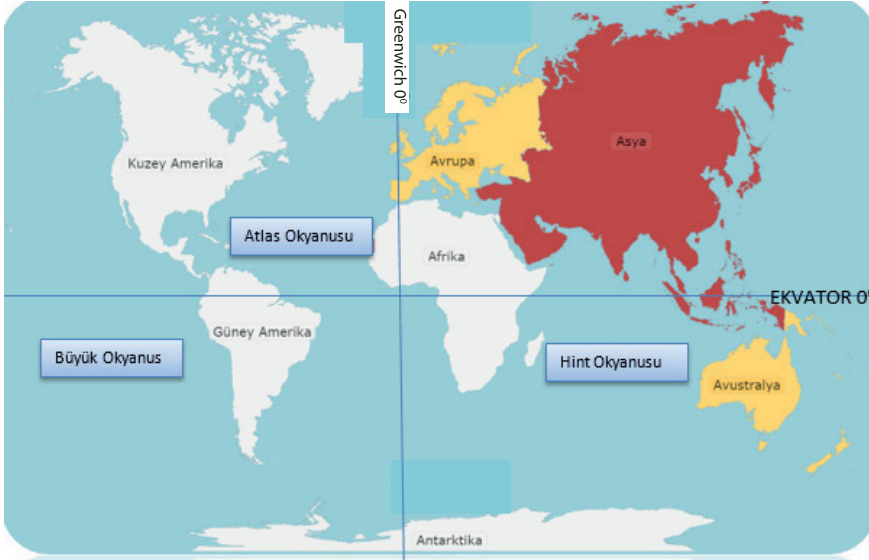
- A) Karasal iklim ülkemizin her bölgesinde denizden uzak alanlarda etkilidir.
- B) Akdeniz iklimi ülkemizin güney ve batı kıyılarında etkilidir.
- C) Marmara Bölgesi'nde ülkemizde görülen iklimlerin tamamının etkileri vardır.
- D) Karadeniz iklimi, Karadeniz ve Marmara Bölgelerinin kıyı ve iç kesimlerinde etkilidir.

23. I. Türkiye önemli yer altı ve yer üstü kaynaklarına sahiptir.
 II. Türkiye'de sıcaklık ortalaması genel olarak batıdan doğuya doğru azalır.
 III. Türkiye'de güneyden esen rüzgârlar sıcaklığı artırırken kuzeyden esen rüzgârlar sıcaklığı azaltır.

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin matematik (mutlak) konumunun sonucudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III
- D) I, II ve III

24.

Haritaya göre, Asya Kıtası'nın coğrafi konumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Tamamı Ekvator'un kuzeyindedir.
- B) Bütün okyanuslara kıyısı vardır.
- C) Tamamı Doğu Yarım Küre'dedir.
- D) Avrupa Kıtası'nın batısındadır.

25. I. Ticari faaliyetlerin yaygın olması
II. Tarıma elverişsiz arazilerin olması
III. Zengin yer altı kaynaklarının bulunması
IV. Akarsuların yazın kuruyan dereler şeklinde olması

Yukarıdakilerden hangileri nüfus yoğunluğunu olumlu yönde etkileyen faktörlerdendir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) III ve IV

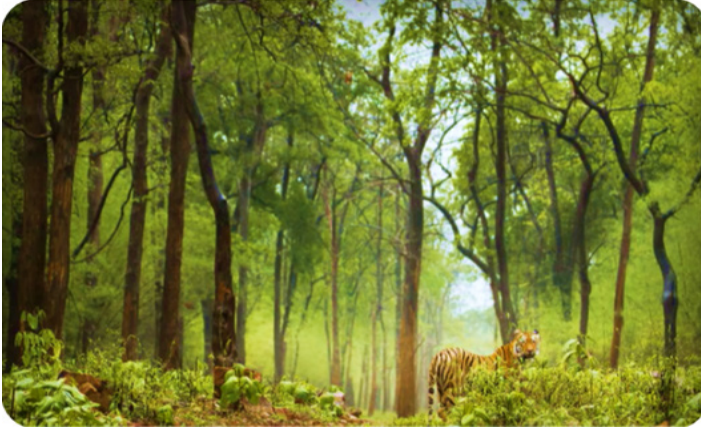
26.

Görsele göre, aşağıda verilen yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İklim konut tipi üzerinde etkili olmuştur.
B) Alan tarımsal faaliyetlere ve bitki örtüsünün yetişmesine uygun değildir.
C) Yerleşim yerinde buzdan yapılan igloo adı verilen evler barınak olarak kullanılmıştır.
D) Yerleşim yeri soğuktur, kar ve buzlarla kaplıdır.

27.

Ekvatorial iklimin görüldüğü alanlar her gün sıcak, bol yağışlı ve her yer yemyeşil ormanlarla kaplıdır. Tropikal yağmur ormanlarını oluşturan ağaçların boyları 50 metreyi aşmaktadır. Bölgede ormanların fazla olmasına bağlı olarak ahşap evler yaygındır. Sıcaklık ve nem o kadar fazladır ki yılın büyük bölümünde ince kıyafetlerle zaman geçirilebilmektedir. Ayrıca bu bölgede bol miktarda hindistan cevizi, mango, kakao vb. tarım ürünleri yetiştirilmektedir.

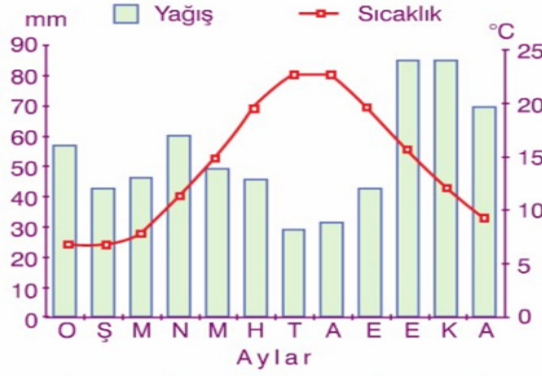
Metne göre Ekvatorial iklimin görüldüğü yerlerde;

- I. İklimin doğal bitki örtüsüne ve insan yaşamına etkisi vardır.
II. Konut yapımında çevredeki malzemelerden yararlanılmaktadır.
III. Tarımsal faaliyetlere dayalı sanayi gelişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

28. Samsun, Karadeniz kıyısında, Karadeniz ikliminin belirgin etkilerinin görüldüğü bir şehirdir.

Samsun'un sıcaklık ve yağış grafiği

Samsun'a ait sıcaklık ve yağış grafiği incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

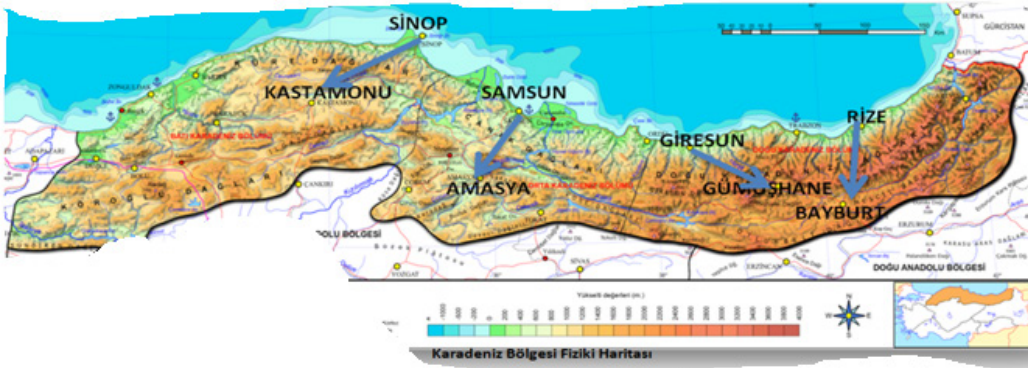
- A) Her mevsimde yağış görülür.
- B) En düşük sıcaklık aralık ayında yaşanır.
- C) En fazla yağışlar sonbaharda görülür.
- D) En yüksek sıcaklıklar temmuz ve ağustos aylarında görülür.

29. Dünyada farklı iklimlerin yaşanması farklı bitkilerin, tarım ürünlerinin ve yaşam tarzlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yaşanılan iklim özelliklerine bağlı olarak giyindiğimiz kıyafetler, içinde yaşadığımız evlerin yapı malzemeleri ve ekonomik faaliyetler de çeşitlilik göstermektedir. Örnek olarak yıl boyunca sıcak ve yağışlı iklim bölgesinde yaşayan insanlar ince kıyafetleri, soğuk iklim bölgesinde yaşayan insanlar ise kalın kıyafetleri tercih ederler.

Buna göre verilen metinde dünyada yaşanan farklı iklimlerin aşağıdaki özelliklerden hangisini etkilediğinden bahsedilmemiştir?

- A) Tarım ürünlerinin çeşitliliğini
- B) Toprak oluşumunu ve verimliliğini
- C) Konut malzemelerinin farklılığını
- D) Ekonomik faaliyetlerin gelişmesini

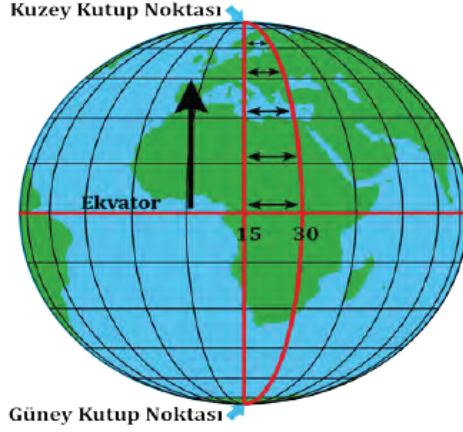
30. Karadeniz kıyısında yer alan dağların hem kıyıya paralel uzanması hem de yüksek olmasından dolayı, deniz etkisi iç kısımlara fazla sokulamamaktadır. Bu nedenle kıyı ile iç kesimleri arasındaki iklim özellikleri büyük farklılıklar göstermektedir. Ancak dağların yükseltisinin azaldığı alanlarda deniz etkisi iç kesimlere kadar sokulur, iklim özelliklerindeki farklılıklar azalır.

Buna göre haritada verilen aynı bölgede yer alan merkezlerden hangileri arasında, iklim özellikleri (sıcaklık, yağış, nem ...) bakımından farklılıkların diğerlerine göre daha az olduğu söylenebilir?

- A) Sinop – Kastamonu
- B) Giresun – Gümüşhane
- C) Samsun – Amasya
- D) Rize – Bayburt

31. Aşağıdaki model kürede ekvator çizgisi üzerindeki 15° doğu meridyeni ile 30° doğu meridyeni arasındaki mesafe gösterilmiştir.

Model kürede Ekvator'dan ok yönüne doğru hareket edildiğinde ardışık iki meridyen yayı arasındaki mesafede yaşanan değişikliklerden hangisi yanlıştır?

- A) Meridyenler arası sadece ekvator üzerinde eşittir.
- B) Meridyenler kutuplarda birleşirler.
- C) 15 derece meridyeni güneşi daha erken görür.
- D) Meridyenler arası mesafe kutuplara doğru daralır.

32.

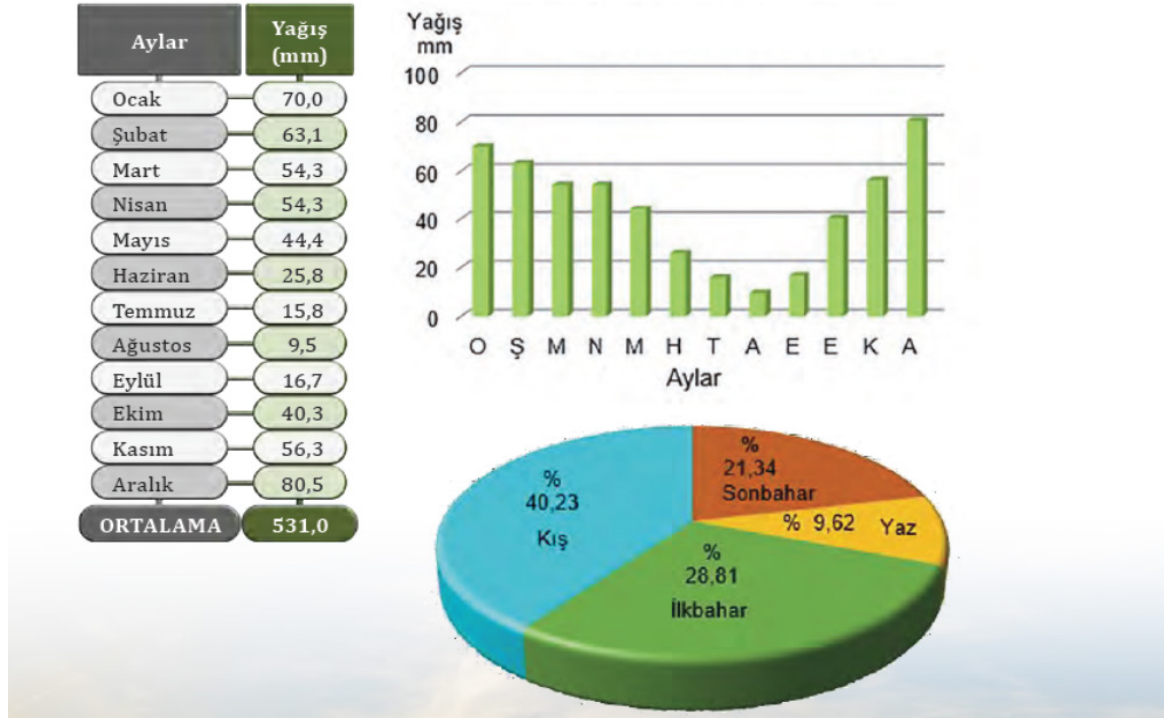
Yukarıdaki Türkiye haritasında Ankara'dan hareket ederek numaralandırılmış oklar yönünde ilerlediğimizde hangi ok yönü bizi hem Ekvator'a hem de başlangıç meridyenine aynı anda yaklaştırır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

33. Yurdumuzda Akdeniz İklimi, Karasal İklim, Karadeniz İklimi gibi çeşitli iklimlerin görülmesinde aşağıdaki faktörlerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olması.
- B) Yeryüzü şekillerinin farklı özelliklere sahip olması.
- C) Başlangıç meridyeninin doğusunda yer alması.
- D) Ülkemizin (orta) ılıman iklim kuşağında yer alması.

34.

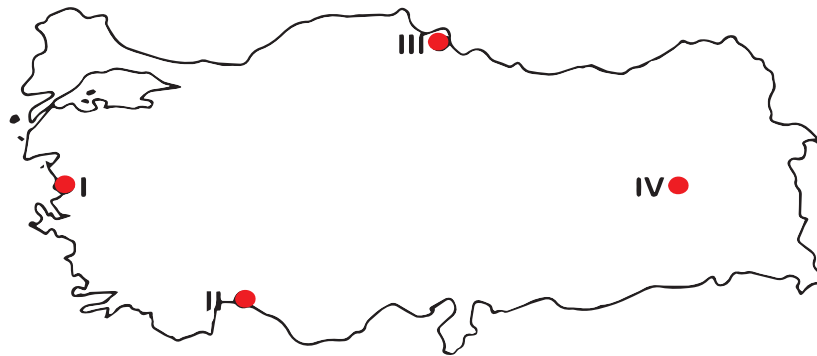
Yukarıda Uşak'ın aylık ortalama yağış verileri ile bu verilerden elde edilen aylık ortalama yağış grafiği ve yağışın mevsimlere dağılışı verilmiştir. Ayrıca grafikteki bilgiler doğrultusunda, yağış miktarının Uşak'a etkisine dair çıkarımlarda bulunulmuştur.

Uşak'a ait aylık ortalama yağış grafiği ve yağışın mevsimlere göre dağılışı incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yüksek sıcaklık değerleri Ağustos ayındadır.
- B) Yağışın en fazla olduğu mevsim, kıştır.
- C) Yazları kurak geçmektedir.
- D) Uşak'ta Akdeniz iklimi görülmektedir

35. Türkiye'de enlem, yer şekilleri, deniz etkisi iklim üzerinde etkilidir. Bu durumda;

- Türkiye Ekvator'un kuzeyindedir. Ülkemizde enleme bağlı olarak güneyden kuzeye doğru sıcaklıklar azalır.
- Türkiye'nin batısından doğusuna doğru dağların yükseltisi artar. Ülkemizde yükseltiye bağlı olarak batıdan doğuya doğru sıcaklıklar azalır.
- Denize yakınlık, uzaklıkta sıcaklıklar üzerinde etkili olur. Deniz etkisinden uzaklaştıkça iç kesimlere doğru sıcaklıklar azalır.

Verilen bilgilere göre harita üzerindeki merkezlerin en sıcak olandan en soğuk olana sıralanmış hali aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) II, III, I ve IV
- B) II, I, III ve IV
- C) II, I, IV ve III
- D) II, IV, I ve III

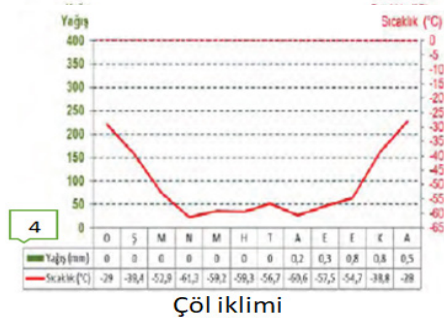
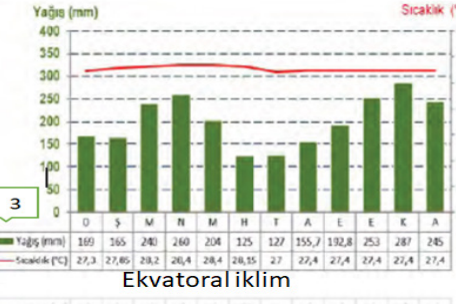
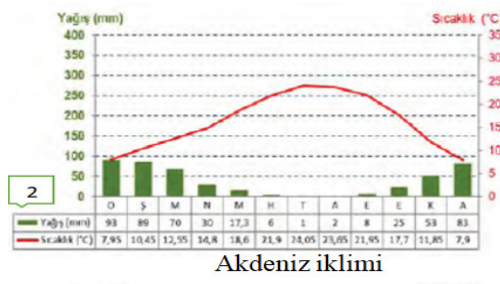
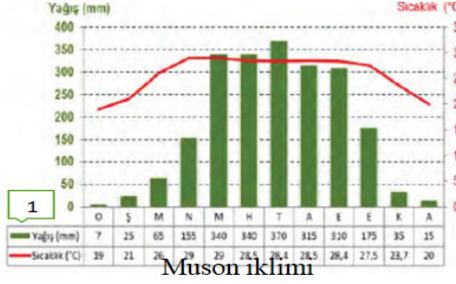
36. Aşağıda paralellere ait bazı özellikler verilmiştir.

Paralellerin Özellikleri	D/Y
Ekvator'un kuzeyinde 90, güneyinde 90 toplam 180 tanedir.	
Dereceleri, kutuplardan Ekvatora doğru gidildikçe artış gösterir.	
Dünya'nın şekline göre boyları Ekvator'dan kutuplara doğru kısalır.	
Kutup noktalarına doğru aralarındaki uzaklık azalır.	

Paralel dairelerinin özelliklerini D/Y olarak değerlendirdiğimizde hangisi doğru olur?

- A) DDYD B) DYDY C) DYYD D) YYDY

37.

Verilen aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafikleri verilerine göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) 1 numaralı yer yaz ve sonbahar aylarında fazla yağış alır.
 B) 3 numaralı yer yıl boyunca yağışlı ve sıcaklık değerleri yüksektir.
 C) 4 numaralı yer yıl boyunca aşırı neme sahiptir.
 D) 2 numaralı yerde yazlar sıcak ve kurak kışlar ise ılık ve yağışlıdır.

38.

Türkiye'nin Dünya Üzerindeki Yeri

Verilen haritaya göre; Türkiye'nin Dünya üzerindeki yeri- nin, özel konumuna etkileri ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Asya, Avrupa, Afrika kıtalarının birbirine en yakın olduğu yerde bulunur.
 B) Ortalama yükseltisi fazladır.
 C) Üç tarafı denizlerle çevrili bir yarımadadır.
 D) Önemli ticaret yolları, su ve hava yollarının geçiş noktasındadır.

39. Ülkemizdeki bitki örtüsünü incelemek amacıyla düzenlenen araştırma gezisi için belirlenen dört ayrı rota aşağıdaki haritada verilmiştir.

Belirlenen rotalar boyunca ilerleyen araştırma gruplarından hangisi ülkemizdeki iklim özelliklerine göre oluşan bitki örtülerinin tamamını (orman, bozkır, maki) aynı gezi esnasında görebilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

40.

Bilgi:

Ülkemizin yükseltisi batıdan doğuya doğru artmakta, dağlar kıyılarına paralel olarak uzanmaktadır. Dağların uzanış doğrultusuna bağlı olarak ulaşım genellikle doğu-batı yönünde yapılmaktadır. Aynı zamanda yükselti ve engebelerin fazla olduğu yerlerde yol yapımı zorlaşmakta, maliyet yükselmektedir. Plato sahaları ve ovalar, dağların alçaldığı geçitler yol yapımının kolaylaştığı, maliyetin düştüğü, ulaşımın geliştiği alanlardır.

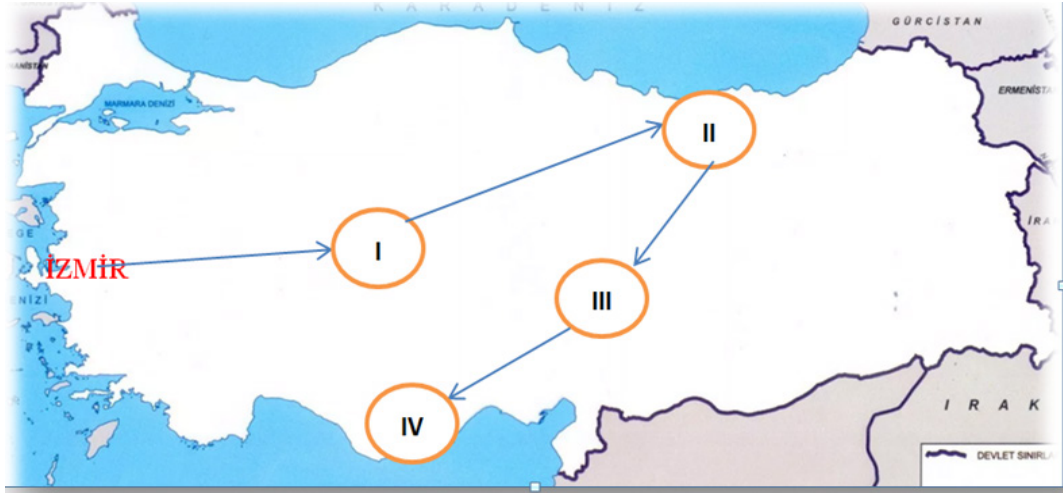
Yapılan çalışma:

Bilgiler doğrultusunda maliyeti düşük, yol yapımının daha kolay olduğu güzergâhlar ve yönler Türkiye fiziki haritası üzerinde belirlenmiştir.

Buna göre; haritada belirlenen güzergâhlardan hangisinde hata yapılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

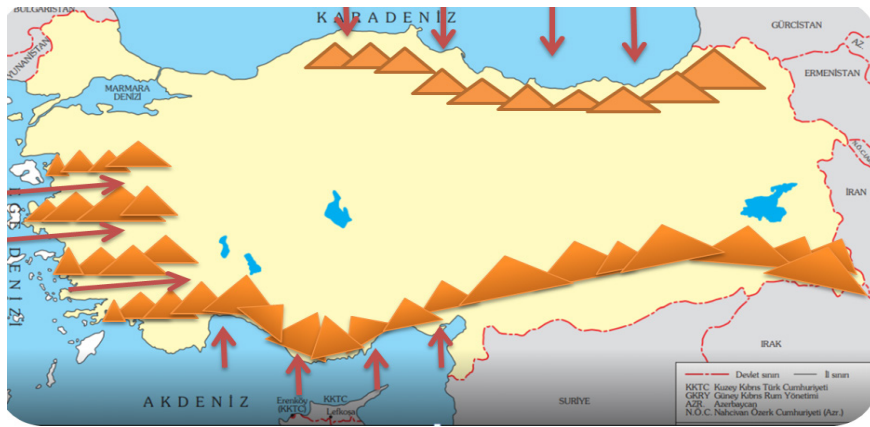
41. Aşağıdaki haritada bitki örtüsü ile ilgili gözlemler yapmak amacıyla İzmir'den yola çıkan bir araştırmacının sırayla gitmiş olduğu I, II, III, IV numaralı merkezler verilmiştir.

Buna göre araştırmacı sırasıyla hangi bitki örtülerinin örneklerini gözlemleme imkânı bulmuştur?

I	II	III	IV
A) maki	orman	bozkır	orman
B) bozkır	orman	bozkır	maki
C) maki	bozkır	orman	bozkır
D) orman	bozkır	maki	maki

42.

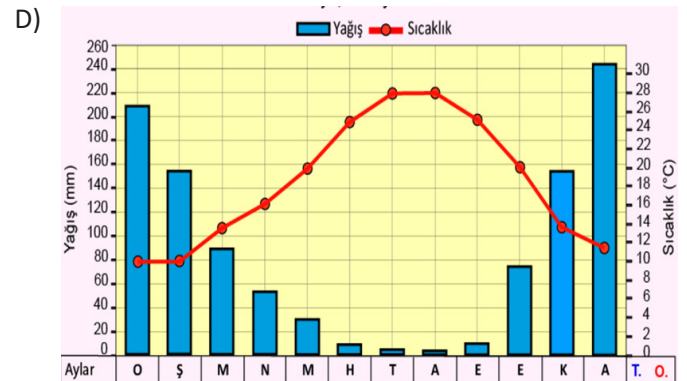
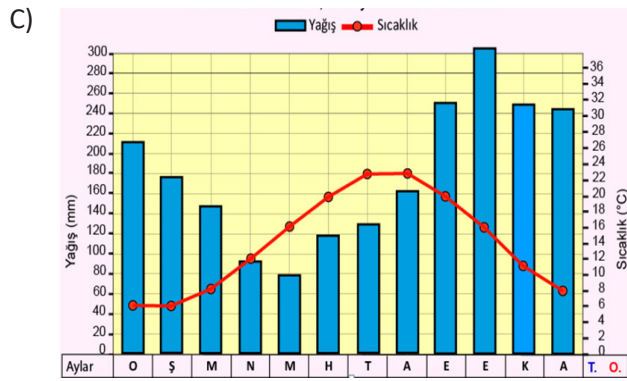
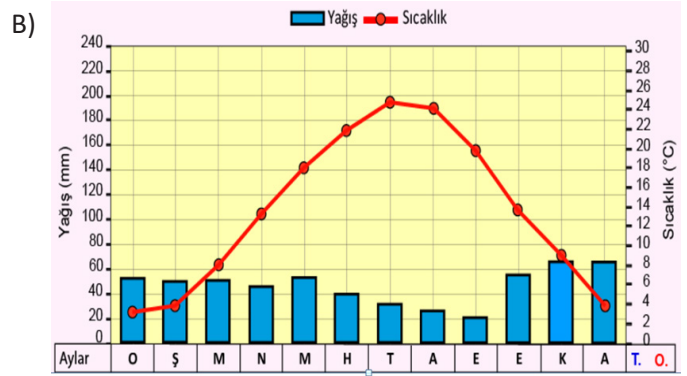
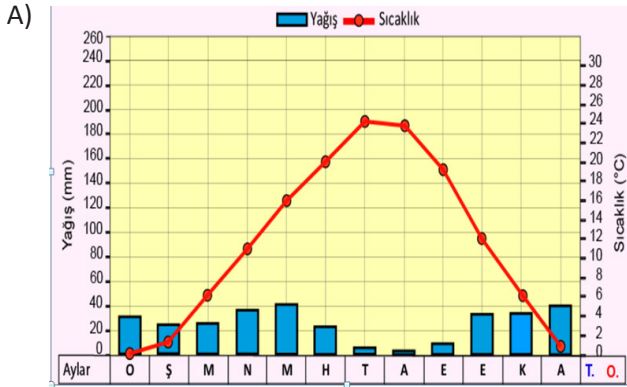
Ülkemizde dağların uzantısı ve yükseltisi hareket halindeki hava kütlelerini etkiler. Bu durum bazı bölgelerimizde nemli hava kütlelerinin iç kesimlere girmesini engellerlerken Ege bölgesinde hava iç kesimlere doğru rahatça uzanır ve geniş kesimlerde etkili olur.

Buna göre, Akdeniz ikliminin Ege Bölgesi'nin iç kesimlerine kadar ulaşabilmesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

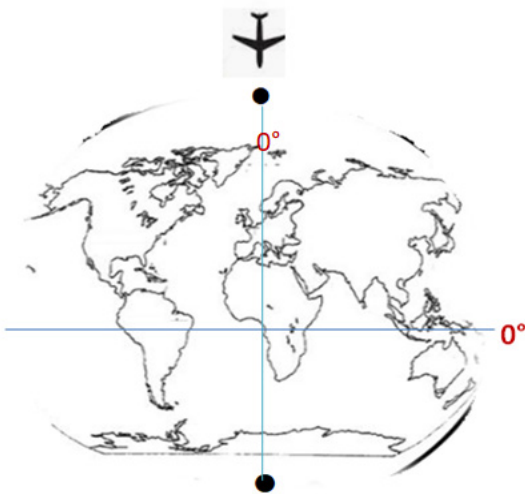
- A) Dağların denize dik uzanması
- B) Dağların denize paralel uzanması
- C) Ege Denizi kıyılarının girintili çıkıntılı olması
- D) Dağların hava kütleleri önünde engel oluşturması

43. Türkiye'deki çay üretiminin tamamını Karadeniz Bölgesi karşılar. Doğu Karadeniz'de Rize çevresi en önemli çay üretim merkezidir. Sıcaklıkların 10-30 °C arasında olduğu, yıllık yağış miktarının 1000-1250 mm'ye kadar ulaştığı ve her mevsimi yağışlı olan yerlerde doğal olarak yetiştirilir.

Buna göre; aşağıda yağış ve sıcaklık grafikleri verilen ülkemizdeki merkezlerden hangisinde çay tarımı yapılmaktadır?

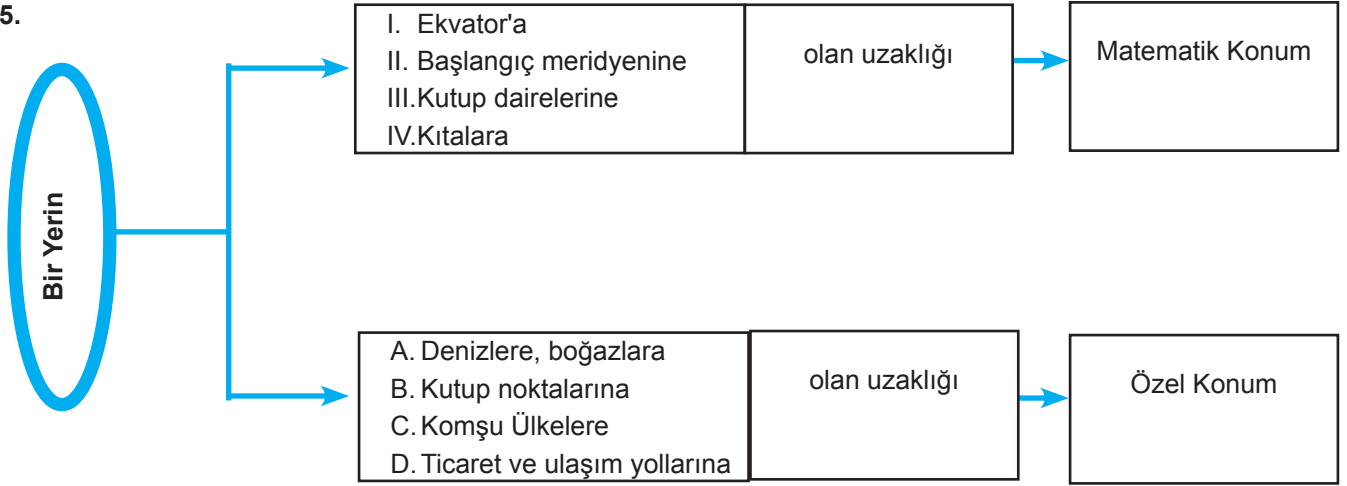
44.

Yandaki şekilde gösterilen Kuzey Kutup Noktası'ndan yola çıkan uçak başlangıç meridyeni (0°) boyunca ilerleyerek Güney Kutup Noktası'na ulaştığında sırası ile hangi kıtalar üzerinde yolculuk yapmış olur?

- A) Avrupa-Antarktika-Afrika
- B) Avrupa- Afrika- Antarktika
- C) Afrika-Antarktika- Avrupa
- D) Antarktika- Avrupa- Afrika

45.

Bir yerin coğrafi konumunu (matematik konum- özel konum) belirleyen özellikler tablosu oluşturulurken yapılan yanlış, hangi bilgilerin yer değiştirilmesiyle düzeltilmiş olur?

- A) I – A B) III – D C) IV – B D) II – C

46.

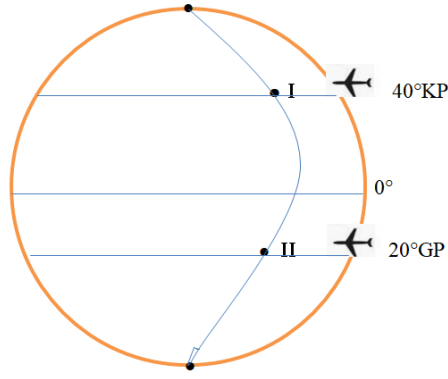
Yukarıdaki Türkiye haritasında Çanakkale'den Ankara yönüne gidildiğinde;

- I. Yerel saat,
II. Başlangıç meridyenine uzaklık,
III. Ekvator'a uzaklık,

durumlarından hangilerinde değişim gözlenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) I ve III

47. Aşağıdaki şekilde gösterilen merkezlerden hareket eden iki uçak, aynı hızla uçarak başladıkları noktaya tekrar geleceklerdir.

Verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I nolu uçak daha çok mesafeyi uçacaktır.
- B) II nolu uçak başladığı noktaya daha önce ulaşacaktır.
- C) İki uçak da aynı meridyen yayı üzerinden hareket etmişlerdir.
- D) İki uçak da eşit mesafede yol alacaktır.

48. Aşağıdaki tabloda paralel ve meridyenlerin özellikleriyle ilgili işaretleme yapılırken hatalar yapılmıştır.

		Meridyen	Paralel
1	Kutuplarda nokta şeklini alır.	✓	
2	İkisi arasındaki uzaklık, sadece Ekvator üzerinde 111 km'dir	✓	
3	İkisi arasındaki zaman farkı 4 dakikadır.		✓
4	Ekvator'u dik olarak kesen yarım çemberlerdir.	✓	
5	Başlangıcı 0° ve boyu en büyük olanı Ekvator'dur.		✓

Tablo incelendiğinde hangi işaretlemelerin hatalı olduğu söylenebilir?

- A) 1-3
- B) 2-3
- C) 2-5
- D) 1-5

49. Canlıların yeryüzüne dağılışını etkileyen en önemli faktör iklimdir. Hayvan türleri yaşam ortamlarını iklime göre seçerler. Sıcaklık koşulları da hayvanların dağılışı üzerinde belirleyici bir faktördür.

I

II

III

IV

Buna göre görsellerde verilen hayvanlardan hangisi diğerlerine göre farklı bir iklim bölgesinin karakteristik özelliklerini yansıtır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

50. Bir öğrenci Ekvator çevresinin özelliklerini araştırmış ve kısa notlar almıştır. Notunda araştırdığı bölgeyle ilgili yazdığı şu bilgilere yer vermiştir: “Burası her gün sıcak, bol yağışlı ve her yer yemyeşil ormanlarla kaplıdır. Tropikal yağmur ormanlarını oluşturan ağaçların boyları 50 metreyi aşmaktadır. Bölgede ormanların fazla olmasına bağlı olarak ahşap evler yaygın olarak kullanılmaktadır. Sıcaklık ve nemin çok fazla olması nedeni ile yılın büyük bölümünde ince kıyafetlerle zaman geçirilebilir. Ayrıca bu bölgede bol miktarda Hindistan cevizi, mango, kakao vb. tarım ürünleri yetiştirilmektedir.”

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yoğun bitki örtüsü ulaşımı ve yerleşmeyi engellemiştir.
B) Doğal bitki örtüsünün oluşumunda iklimin etkisi fazladır.
C) İklimin doğal çevre ve insan yaşamı üzerinde etkisi vardır.
D) Konut yapımında çevrede bulunan malzemelerden yararlanılmaktadır.

51. Fiziki haritada yükseltiler renklerle gösterilir. Fiziki haritalarda renkleri doğru okuyarak yaşadığımız yerin yer şekilleri hakkında bilgi sahibi olabiliriz. Hangi rengin hangi yükseltiye denk geldiği aşağıda gösterilmiştir.

Fiziki Haritada Renkler
* Yükseltiler yeşilden kahverengiye doğru gösterilir
* Derinlikler mavi ve mavinin tonları
* 0-500 m yeşil ve tonları
* 500- 1500 m sarı ve tonları
* 1500 m üzeri kahverengi tonları ile gösterilir.

Verilenlere göre, fiziki haritalar kullanılarak aşağıdaki coğrafi unsurlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Akarsu ve göllere B) Ova ve platolara C) Dağlara ve tepelere D) Yer altı kaynaklarına

52.

Tablo oluşturulurken yapılan yanlışlık hangi değişiklik ile düzeltilmelidir?

- A) 1-a B) 2-b C) 3-d D) 4-e

53. Dünya üzerindeki bir yerin matematik konumunu belirlemek için o yerin üzerinden geçen paralel ve meridyenlerden yararlanılır.

Buna göre:

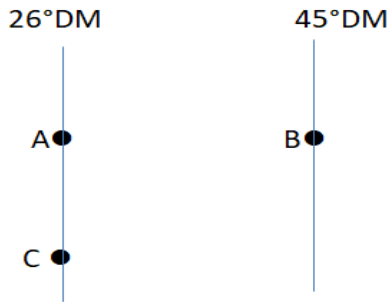
- I. Yükselti
- II. Ekvator'a uzaklık
- III. Kıta ve denizlere uzaklık

gibi özelliklerden hangileri bu amaçla kullanılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III

54. Aynı meridyen üzerindeki noktalarda yerel saat aynıdır. Güneş, doğudaki bir noktada batıdaki yerlere göre daha önce doğar ve daha önce batar; bu nedenle yerel saat doğudaki yerlerde daha ileridir.

Aşağıdaki şekilde üç farklı nokta işaretlenmiştir.

Verilenlere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşmaz?

- A) A noktasının yerel saati C noktasına eşittir.
B) B noktasında güneş daha önce doğar.
C) A noktası Kuzey Yarım Küre'de, B noktası Güney Yarım Küre'dedir.
D) A, B, C noktaları Doğu Yarım Küre'de yer almaktadır.

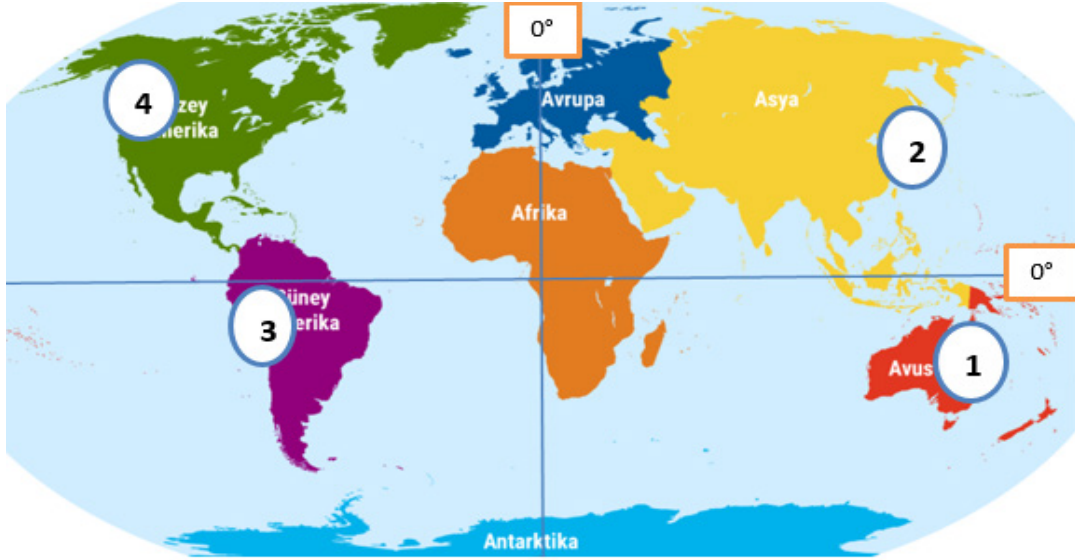
55. Aşağıda iklimin etkileri ve etkilediği alanlarla ilgili eşleştirme tablosu oluşturulmuştur.

Yağışların ve nemliliğin fazla olduğu kıyı bölgelerde ormanlar, yaz kuraklığının etkili olduğu iç bölgelerde bozkırlar, yükseltinin arttığı dağların üst kısımlarında ise çayırlar görülür.	I	a	Ekonomik faaliyetlere etkisi
Tarıma elverişli ovalarda tarım, kıyılarda balıkçılık, dağlık alanlarda hayvancılık yapılır. Yaz mevsiminin uzun geçtiği yerlerde yaz turizmi, karın çok yağdığı yerlerde kış turizmi gelişmiştir.	II	b	Bitki örtüsüne etkisi
Giyinme biçimini, ısınma şeklini, konutlarda kullanılan malzemeyi, yemek kültürünü vb. etkiler.	III	c	İnsanların temel ihtiyaçlarına etkisi

Tabloya göre yapılan aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

- A) I-a, II-c, III- b B) I-b, II-a, III-c C) I-c, II-a, III-b D) I-a, II-b, III-c

56. Aşağıda Dünya haritası üzerinde dört farklı yer numara verilerek işaretlenmiştir.

Harita üzerinde numaralandırılmış noktalardan hangileri Kuzey Yarım Küre'de ve Büyük Okyanus kıyısında bulunmaktadır?

- A) 1-2 B) 2-3 C) 2-4 D) 3-4

57. Hazırlanan bir haritada, Doğu Anadolu Bölgesi renklendirilirken çevresindeki bölgelere göre daha fazla kahverengi kullanılmıştır.

Sadece bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yükseltisi diğer bölgelerden daha fazladır.
B) Ulaşım faaliyetleri daha zor gerçekleştirilir.
C) Sıcaklık değerleri daha düşüktür.
D) Yükseltisi batıdan doğuya doğru artmaktadır.

58. Sınırları belli bir alanda yaşayan toplam insan sayısına nüfus denir. Nüfus her yerde eşit dağılmamıştır. Nüfusun dağılışına etki eden doğal ve beşerî faktörler vardır.

Aşağıdakilerin hangisinde nüfusun yoğun olmasında hem beşerî hem de doğal faktörün etkisi birlikte verilmiştir?

- A) İskenderun'da kara ve deniz ulaşımının gelişmesi ve limanın yapılması.
B) Bursa'da sanayinin ve ticaretin gelişmiş olması.
C) Konya'da düz ve verimli araziler olması ve sanayinin gelişmesi.
D) Ankara'nın idari şehir olması ile birlikte hizmet sektörünün gelişmesi.

59.

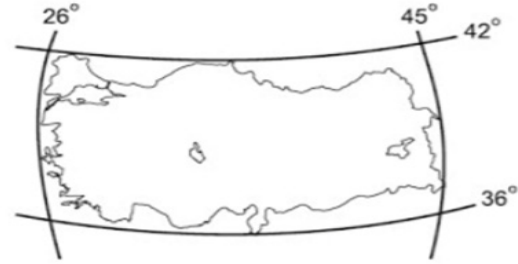
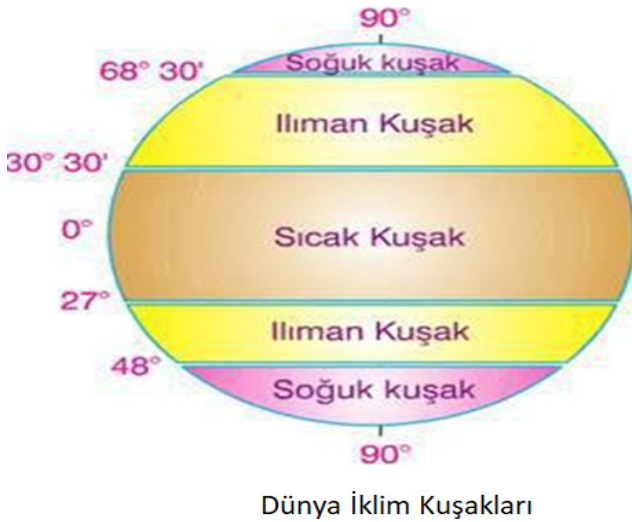

Ülkemizde dağların güney yamaçları kuzey yamaçlarına göre daha çabuk ısınır. Buna göre dağın güney yamacındaki kar örtüsünün birkaç gün içinde eriyerek ortadan kalktığı ancak aynı süre içinde kuzey yamaçtaki kar örtüsünün hala varlığını sürdürdüğü gözlemlenmiştir.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Denize yakınlık B) Bakı C) Ekvator'a yakınlık D) Yükselti

60. Aşağıda dünya iklim kuşakları ile birlikte Türkiye'nin matematik konumu verilmiştir.

Türkiye'nin Matematik Konumu

Ülkemizin matematik konumu ile dünya iklim kuşakları karşılaştırıldığında aşağıdaki yargılardan hangisi **kesinlikle** doğrudur?

- A) Türkiye soğuk iklim kuşağındadır.
B) Türkiye'de ılıman iklim kuşağının özellikleri görülür.
C) Türkiye sıcak iklim kuşağının etkisindedir.
D) Türkiye hem ılıman hem de sıcak iklimin etkisindedir.

61. Coğrafi özelliklerden yeryüzü şekillerinin, insanların yaşamına, faaliyetlerine olumsuz etkileri yanında olumlu etkileri de vardır.

Ülkemizde yükseltinin fazla olmasının **olumlu etkisi** aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Alt yapı ve ulaşımı hizmetlerinin gelişmesini sağlamıştır.
B) Kış turizmi ve hayvancılık faaliyetlerinin gelişmesini sağlamıştır.
C) Seracılık ve yaz turizminin gelişmesini sağlamıştır.
D) Sanayinin belirli bölgelerde gelişmesini sağlamıştır.

62.

Parçalı bulutlu

Bulutlu

Güneşli

Yağmurlu

Rüzgârlı

Karlı

5 GÜNLÜK TAHMİN

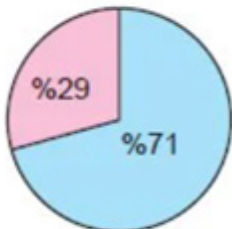
TARİH	Hadise	TAHMİN EDİLEN						GEÇMİŞTE GERÇEKLEŞEN			
		Sıcaklık (°C)		Nem (%)		Rüzgar (km/sa)		Uç Sıcaklık (°C)		Ortalama Sıcaklık (°C)	
		En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek	Yön	Hız	En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek
16 Şubat Pazar		-14	-3	44	69		7	-27,3	7,6	-14,1	-2,7
17 Şubat Pazartesi		-12	-1	55	89		11	-31,2	5,8	-14,1	-2,7
18 Şubat Salı		-12	0	52	88		7	-31,2	7,2	-14,2	-2,3
19 Şubat Çarşamba		-11	2	52	70		10	-30	4,8	-13,5	-2
20 Şubat Perşembe		-10	2	52	73		7	-27,6	5,2	-13,9	-2,2

Emir, yaşadığı şehrin iklim özelliklerine uygun olarak yatırım yapmayı planlamaktadır. Yapacağı yatırım açısından şehrin iklim özelliklerini avantaja çevirerek daha kârlı bir iş yapmayı amaçlamaktadır.

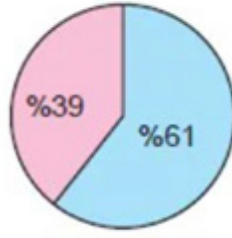
Buna göre, Emir'in aşağıdaki faaliyetlerden hangisini yapması doğru olur?

- A) Güneş panelleri kurarak güneş enerjisi elde etmek.
- B) Seralar kurarak tarımsal faaliyetlerde bulunmak.
- C) Kayak merkezi kurarak kış turizmi faaliyetleri yapmak.
- D) Pamuk ekimi yapmak, dokuma tesisleri kurmak.

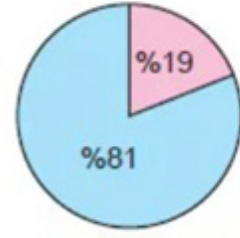
63. Aşağıdaki görsellerde, Dünya ile Kuzey ve Güney Yarım Kürelerde kara ve denizlerin dağılışı oranları verilmiştir.

Dünya

Kuzey Yarım Küre

Güney Yarım Küre

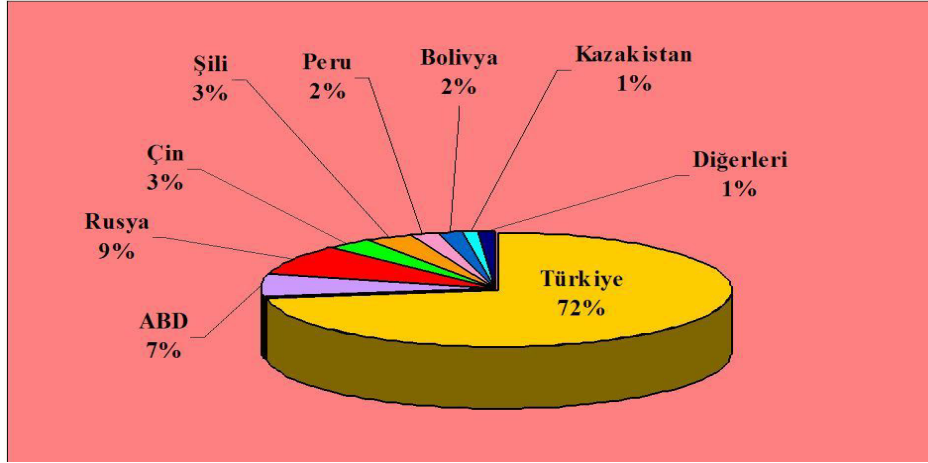
Karalar

Denizler ve okyanuslar

Buna göre karalar ve denizlerin dağılışı oranları ile ilgili bilgiler kullanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kuzey ve Güney Yarım Küre'de sular, karalardan daha geniş yer tutmaktadır.
- B) Kuzey Yarım Küre'nin yaklaşık 3/4'ü sulardan oluşur.
- C) Güney Yarım Küre'ye sular yarım küresi de denilebilir.
- D) Dünya üzerindeki karaların büyük bölümü Ekvator'un kuzeyindedir.

64. Aşağıda Dünya bor madeni rezerv (miktarı) dağılım oranları (%) ile ilgili grafik verilmiştir.

Dünya bor rezerv dağılım oranları (%)

Görselde verilen bilgilerden yola çıkarak Dünya bor madeni rezerv (miktarı) dağılım oranları (%) ile ilgili,

- I. Türkiye'den sonra dünya toplam rezervi içinde en fazla rezerv oranına sahip ülkeler bulunmaktadır.
- II. Türkiye'nin sahip olduğu oran ve miktar diğer ülkelerle kıyaslanmayacak kadar büyüktür.
- III. Dünya'da bor madenleri konusunda başta Türkiye olmak üzere Rusya ve ABD gelmektedir.
- IV. Türkiye'nin bor rezerv miktarı Eti Maden İşletmelerinin sorumluluğundadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV

65. Aşağıda Türkiye'deki ormanların dağılımlarını gösteren harita verilmiştir.

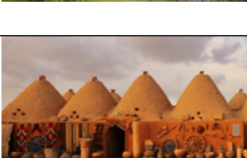

Türkiye Orman Dağılım Haritası

Orman dağılım haritası incelendiğinde, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Karadeniz ikliminin etkisinde olan alanlar zengin bitki örtüsüne sahiptir.
- B) Akdeniz ikliminin görüldüğü yerlerde genelde çam ve meşe ağaçları bulunur.
- C) Kıyılardan kara içlerine doğru gidildikçe bitki örtüsünde çeşitlilik görülür.
- D) Karadeniz Bölgesi'nde geniş ve iğne yapraklı ağaçlar bir arada bulunurlar.

66.

I	Kutup İklimi	
II	Ekvatorial iklim	
III	Çöl iklimi	
IV	Akdeniz iklimi	

Yandaki tabloda bazı iklim tipleri ile bu iklim tiplerine uygun konut tipleri eşleştirilmiştir.

Buna göre yapılan eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- [illegible]

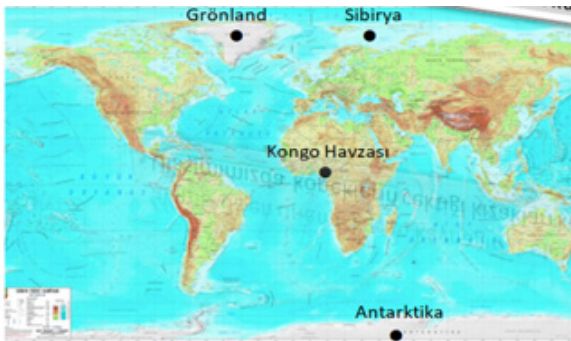
67. Köyün çobanı, o sabah bozkırlarda hergün yaptığı gibi yine hayvanlarını otlatmak için erkenden yola çıkmıştı. Hava gittikçe sıcaklığını artırmaya başlamıştı. Çünkü bu topraklarda yazlar olabildiğince sıcak, kışlar da uçan kuşları donduracak kadar soğuk geçerdi. Soğuk rüzgarlar sanki durmaksızın esirdi. Yaz mevsiminin hafif esen rüzgarı öğleden sonra havayı daha dayanılır hale getirmiş, koyun sürüleri dağların eteklerindeki sararmaya yüz tutmuş otları otlatmaya başlamıştı.

Metinde anlatılanlardan yola çıkarak hangi iklimin etkilerinden bahsedildiği söyleyenebilir?

- A) Karadeniz iklimi B) Karasal iklim C) Akdeniz iklimi D) Çöl iklimi

68.

Benim adım İnuit, yaşadığım yerin hava sıcaklığı, canlı yaşamını olumsuz etkileyecek derecede düşüktür. Bu nedenle, soğuktan korunmak için kalın giysiler, kürkler giyeriz. Evlerimizi soğuğa dayanıklı malzemelerden yaparız. Ayrıca kar ve buzullar erimediği için tarım yapamayız. Kutup noktalarına yakın alanlarda en önemli geçim kaynağımız olan balıkçılıkla uğraşırız. Ulaşımında köpeklerin çektiği kızakları kullanırız.

İnuit'in verdiği bilgilere bakıldığında, haritada belirtilen merkezlerden hangisinde yaşadığı söylenemez?

- A) Grönland B) Sibirya C) Kongo Havzası D) Antarktika

69. İnsan yaşamını etkileyen birçok etken vardır. Doğal ve beşeri faktörler insanın yaşamını etkileyerek, yaşadığı koşulları ve faaliyetlerini şekillendirir. Aşağıda insanlar ve yaşam koşulları ile ilgili bilgiler verilmiştir.

I

Yaşadığım bölgede yazın bol yağış vardır. Yıl boyu süren sıcaklıklar, kışın kuraklıkların yaşanmasına neden olur. Buna bağlı olarak yazın yağış, kışın kuraklık isteyen pirinç tarımı bölge halkının temel geçim kaynaklarından biri haline gelmiştir.

II

Yaşadığım yerde ülkemizin en önemli kömür yatakları bulunmaktadır. Kömür madeninin olması yaşadığım yerde sanayinin gelişmesini de sağlamıştır. Benim gibi birçok kişi geçimini madenlerde çalışarak sağlıyor. Engebeli bir arazi olmamıza rağmen madenler, nüfusumuzun artmasına neden olmuştur.

III

Biz sürekli yerlerin kar ve buzla kaplı olduğu bir bölgede yaşıyoruz. Toprak örtüsüne ulaşamadığımız için tarım da yapamıyoruz. Barınaklarımızı da her yeri kaplayan kar ve buzdan yapıyoruz.

IV

Yaşadığım yerin en önemli özelliği çöllerle kaplı olmasıdır. Çok sıcak olduğundan su kaynakları yok denecek kadar azdır. Su olmadığı için bitki örtüsü gelişmemiştir. Tarım da yapamayız. Ulaşımında susuzluğa dayanıklı develeri kullanırız.

Buna göre verilen bilgilerden hangisinde insanın yaşam koşulları üzerinde farklı bir etkiden söz edilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV

70. Bir bölgedeki yer şekillerini göstermek amacıyla hazırlanmış haritalara fiziki harita denir.

Buna göre, Türkiye fiziki haritasında;

1. Ülkemizden yurtdışına dökülen ırmaklar.
2. Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki dağlar.
3. Karadeniz Bölgesi'nin iklimi.
4. Kızılırmak Nehri'nin denize döküldüğü yerdeki ovalar.
5. Türkiye'nin ormanları.

bilgilerinden hangileri görülmez?

- A) 1- 2 B) 2- 3 C) 3-5 D) 4-5

73. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer alan bir ülkedir. Kuzeyden esen rüzgârlar kutup yönünden eserken, güneyden esen rüzgârlar Ekvator kökenlidir.

Buna göre, haritada verilen noktaların hangilerinden esen rüzgârlar sıcaklığı artırıcı etkiye sahiptirler?

- A) 1 ve 2 B) 1 ve 3 C) 2 ve 4 D) 4 ve 5

74. Aşağıda Türkiye'de görülen iklimler haritası verilmiştir.

Haritaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ülkemizin güney ve batı kıyıları Akdeniz ikliminin etkisindedir.
B) Ülkemizin kuzey kıyıları Karadeniz iklimi görülür.
C) Ülkemizin denizden uzak iç kesimlerinde karasal iklim hakimdir.
D) Denize kıyısı olan bölgeler tamamıyla deniz ikliminin etkisindedir.
75. Karadeniz Bölgesi'nin iklimi, denize yakın olmasından ve kıyıya paralel dağ sıralarının varlığından etkilenir. Deniz mevsimlik ısı farklarının azalmasına ve nem artışına neden olur; dağ sıraları ise sıcaklık ve yağış üstünde etkili olur. Dağların denize bakan yamaçlarıyla iç kesimlere bakan yamaçlar arasında bu bakımdan farklılık görülür. Bölge, Karadeniz kıyısı boyunca çok geniş bir alana yayıldığı için iklimde yerel değişiklikler görülmesi doğaldır. Bölgenin batısı doğusundan daha soğuk geçer; bunun nedeni Balkan yarımadası üstünden gelen soğuk baskınlarına karşı açık olmasıdır. Doğuda ise Kafkas dağları, Doğu Karadeniz bölümüne soğuk baskınlarının girmesini önler. İklimde asıl önemli farklar kıyıları ile iç kesim arasında görülür. Deniz kıyısında mevsimlik sıcaklık farkları azalır yağışlar artarken, iç kesimlerde yükseltinin artmasıyla karasal iklimin etkisi hissedilmeye başlar.

Metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karadeniz Bölgesi'nde bakı etkisi sıcaklık farklarının azalmasını sağlamıştır.
B) Karadeniz Bölgesi'nde yer şekilleri iklim üzerinde etkilidir.
C) Karadeniz Bölgesi'nin özel konumu, iklimi üzerinde etkilidir.
D) Karadeniz Bölgesi'nde deniz etkisi nedeniyle iklim farklılıkları oluşmuştur.

76. Aşağıda Türkiye fiziki haritası verilmiştir.

Buna göre Türkiye fiziki haritası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ülkemizin batısında tarıma elverişli alçak ve ovalık yerler fazladır.
- B) Anadolu'nun iç kısımlarında yükseltiyle birlikte geniş plato alanları da görülür.
- C) Kuzey ve güney kıyılarına paralel uzanan dağlar, koy ve körfezlerin artmasını sağlamıştır.
- D) Karadeniz ve Akdeniz boyunca uzanan sıradağlar, doğuda birleşerek yükseltinin artmasını sağlamıştır.

77.

Ben Karadeniz'in hemen kenarında yeralan Espiye ilçesinde yaşıyorum. Ailem geçimini hayvancılıktan sağlar. Bulunduğumuz yerde yaz mevsiminde sıcaklıkla birlikte nem oranının artması, hayvanlarımızın olumsuz etkilenmesine neden olur. Bu nedenle yaz sıcakları bastırmadan ilkbaharla birlikte iç kesimlerdeki yaylalara çıkarız. Yaylalar sahile göre çok serindir. Hatta yaz akşamlarında soba yakacak kadar üşüdüğümüz soğuklar da olur. Ayrıca hayvanlarımızın otlayacağı geniş çayırılar vardır. Böylece kendimizi, özellikle de hayvanlarımızı yazın nemli, boğucu havasından korumuş oluruz.

Buna göre sahil ile yayla arasındaki sıcaklık farkının nedeni aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Sahildeki merkezin Ekvator'a, yaylaların kutuplara yakın olması.
- B) Sahildeki merkezi ile yayla arasında yükselti farkı olması
- C) Sahildeki merkez ile yayla arasında bakı farkı olması.
- D) Sahildeki merkez ile yaylanın aynı enlem üzerinde olması.

78.

I. Harita

II. Harita

Seza, ödevi için yaptığı araştırmada Giresun Esriye ilçesindeki tarihi eserlerden, M.Ö. 1300'lü yıllarda yapıldığı düşünülen Andoz Kalesi'nin vadiye hâkim sivri bir tepenin üzerinde bulunduğunu, denize, vadiye, içeri doğru ve Trabzon ile Giresun tarafına hâkim olması dolayısıyla oldukça önemli bir yere sahip olduğunu öğrenmişti. Kalenin bulunduğu yeri ödevinde görsel olarak da göstermek isteyen Seza, iki görsel oluşturdu. İnternette yaptığı araştırmayla ilk olarak Esriye'nin yerini belirledi (I. Harita). Görüntüyü yakınlaştırarak kalenin bulunduğu yeri gösteren haritaya ulaştı (II. Harita). Buna göre Kale'nin Esriye ilçesinin güney batısında hemen girişinde, Sakarya köyü sınırlarında, Yağlıdere yolunun hemen kenarında yer aldığını ödevinin rapor kısmına yazdı. Görselleri de ödevine ekledi.

Metin ve görsellerden yararlanarak aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı bulunamaz?

- A) Ayrıntısı fazla olan harita hangisidir?
- B) Ölçeği daha küçük olan harita hangisidir?
- C) Andoz Kalesi'nin matematik konumu nedir?
- D) Andoz Kalesi'nin özel konumu nedir?

79. Aşağıda Türkiye'deki illerin matematik konumunu gösteren harita verilmiştir.

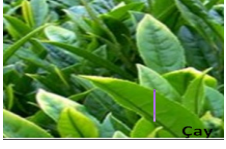

Serra, Arama Kurtarma Derneğinde (AKUT) gönüllü olarak çalışmaktaydı. 41° paraleli ile 29° meridyeninde yer alan şehirde yaşarken, acil koduyla görev emri almıştı. Görev emrinde şiddetli bir depremin yaşandığı yere hava yoluyla en kısa zamanda ulaşmaları gerektiği belirtilmişti. Ancak depremin olduğu ilde havaalanı uçuş trafiğine kapatılmıştı. Bu nedenle en yakın ve güvenli olan havaalanının bulunduğu 38° paraleli ile 40° meridyenindeki şehre gitti. Buradan karayolu ile 39° paraleli ile 40° meridyeninde yer alan depremin olduğu merkeze ulaşabildi.

Buna göre Serra'nın bulunduğu şehirleri haritadan yararlanarak sırasıyla bulduğumuzda aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

- A) Bursa - Sivas - Erzincan
- B) İstanbul - Diyarbakır - Elazığ
- C) İzmit - Batman - Malatya
- D) Denizli - Trabzon - Bingöl

80. Aşağıda Karadeniz ikliminin özellikleri ile bazı tarım ürünlerinin yetiştirme koşulları birlikte verilmiştir.

Karadeniz İklimi *Her mevsim yağışlıdır. *Maksimum yağış sonbaharda, minimum yağış ilkbaharda düşer. *Yıllık yağış miktarı 1000– 2500 mm arasındadır. *Yıllık ortalama sıcaklık 13-15 °C'dir. *Kar yağışlı günlerin ortalaması 18 gündür.	
	Deniz seviyesinden 2400 metreye kadar olan yüksekliklerde yıllık 1000-1250mm'ye kadar yağış alan yerlerde ve 10-30 °C sıcaklıkları arasında yetiştir.
	Kurak bölgeleri sever. Elde edilen ürünün zarar görmemesi için yetiştirilen bölgenin yağış almaması gerekir. Aynı zamanda pamuk sıcak bölgeleri seven pamuk, sulama döneminde bol suya ihtiyaç duyar.
	Kışın sıcaklığın -8°C, -10°C'den aşağı düşmediği, yazın sıcaklığın 36°C, 37°C'yi geçmediği, yıllık yağış miktarının 750 mm'nin üzerinde olduğu ve yağışın aylara dengeli dağıldığı yerlerde yetiştir.
	Orta kuşakta yarı kurak iklimin en önemli tarım ürünlerindendir. İlkbahar döneminde filizlenmek ve büyümek için yağış, yaz döneminde olgunlaşmak için kurak ve sıcak bir dönem ister.
	Yaz mevsiminin yağışlı geçtiği yerlerde yetiştirilir.

Yukarıda verilen tarım ürünlerinden hangilerinin yetiştirme koşullarının Karadeniz iklimine uygun olmadığı söylenebilir?

- A) Çay-mısır B) Fındık-pamuk C) Pamuk- buğday D) Mısır-buğday

CEVAP ANAHTARI

21. C	49. C	77. B
22. D	50. A	78. C
23. C	51. D	79. B
24. C	52. C	80. C
25. B	53. B	
26. C	54. C	
27. B	55. B	
28. B	56. C	
29. B	57. D	
30. C	58. C	
31. C	59. B	
32. D	60. B	
33. C	61. B	
34. A	62. C	
35. B	63. B	
36. B	64. C	
37. C	65. C	
38. B	66. B	
39. B	67. B	
40. D	68. C	
41. B	69. B	
42. A	70. C	
43. C	71. B	
44. B	72. A	
45. C	73. C	
46. C	74. D	
47. C	75. A	
48. A	76. C	